

Magyar Vendéglős- és Kávés-Ipar

— A SZÁLLODÁS-, VENDÉGLŐS-, KORCSMÁROS- ÉS KÁVÉS-IPAR ÉRDEKEIT ELŐMOZDÍTÓ SZAKLAP. —

A »SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCZÉREK ÉS KÁVÉSSEGÉDEK ORSZÁGOS NYUGDIJ-EGYESÜLETE. — A »DEBRECZENI SZAB. KIR. VÁROSI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA. — »NAGYVÁRADI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA. — AZ »UJVIDÉKI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA. — A »KASSAI VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, KORCSMÁROSOK ÉS PINCZÉREK EGYSÜLETE. — AZ »ARADI VENDÉGLŐSÖK ÉS KÁVÉSOK IPARTÁRSULATA. — A »SZEGEDI SZÁLLODÁSOK, KÁVÉSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA. — A »GYŐRI SZAB. KIR. VÁROSI VENDÉGLŐSÖK, ITALMÉRŐK ÉS KÁVÉSOK IPARTÁRSULATA. — A »SZATMÁR SZAB. KIR. VÁROSI VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK ÉS PINCZÉREK EGYESÜLETE. — A »POZSONY SZAB. KIR. VÁROSI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KORCSMÁROSOK ÉS KÁVÉSOK IPARTÁRSULATA. — A »BUDAPESTI KÁVÉS-IPARTÁRSULAT. — A »BORSODMEGYEI VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK ÉS KORCSMÁROSOK EGYESÜLETE.

HIVATALOS LAPJA.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre . . . 3 korona | Egész évre . . . 12 korona
Félévre . . . 6 „ | Egész évre . . . 50 fillér.

Felelős szerkesztő:

F. KISS LAJOS

Megjelen

minden hó 1. és 15. napján

Kéziratok nem adatnak vissza

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VIII., Bérkocsis-utca 18.
Hirdetések felvétele ugyanott.

Főszerkesztő:

BARTA BÉLA

Nyári aktualitások.

Őszinte, igaz irigységgel olvassuk a „Németországi vendéglősök orsz. szövetségének“ f. évi június havi nürnbergi közgyűléséről hozzánk érkező tudósításokat, fájdalmas érzéssel gondolunk vissza az „Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület“ legutóbbi fényes sikerű alakuló közgyűlésére, a „Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületé“nek az olasz borvám ügyében tartott impozáns tiltakozó ülésére és aggódva kérdezzük, mi lehet az oka annak, hogy míg Nürnbergben ezernél is jóval több szállodás és vendéglős gyűlt egybe, hogy a vendéglősipar egyes-bajos dolgai felett tárgyaljon, míg a kereskedők országos érdekképviselőjéhez már a megalakulás napján 22 fővárosi és 88 vidéki kereskedelmi egyesület, 13 kereskedelmi és iparkamara, összesen 7500-nál is több taggal csatlakozik és a tattersalli ülésen a szőlőtermelő mezőgazdák oly erélyvel szállnak sikra fenyegetett létérdekeik megvédelmzésére, melylyel az államhatalomnak bizonyára számolnia kell: addig a vendéglősök orsz. szövetsége még mindig nem részesül az érdekeltek oly arányú támogatásában, mely létjogosultságának előfeltétele és fennállásának egyedüli biztosítója?

De amott a viszonyok sok más tekintetben is homlokegyenest ellenkezők. A német vendéglősök orsz. szövetségének f. évi június 5-ikén Nürnbergben tartott XXXI. közgyűlése például, mely közgyűlés szakipari kiállítással volt egybekötve, Stralsund, Greifswald, Stettin város vendéglősipartársulatainak beadványai alapján nemcsak a palaczkösreladásnak külön iparendelélyhez leendő kötésének ügyével, a szatócsok, gyógy- és fürdőhelyek kezelősegei által folytatott jogtalan italmérésrel, hanem igen sok más, egészen új törekvéssel is foglalkozott, melynek jelentősége a német határokon túl messze terjed, és melyek közül nem egy, amilyen például a német zeneszerzők által darabjaik előadása alapján támasztott tantiémkövetelések elleni állásfoglalás maholnap nálunk is aktuálisá válhat. A Hansa városok egyesülete, a hamburg bréma-lübecki vendéglős szövetség, az ugynevezett „penziók“ által gyakorolt kimérés, Kelet-Poroszország vendéglős szövetsége és Ascherleben önálló ipartársulata az automata-büffék és a nálunk sem ismeretlen zugszállodák (chambre garni) iparunkat károsító üzemei ellen, Tegel város ipartársulata pedig az iránt nyújtott be-

határozati javaslatot, hogy az iparendelélyek kiadása mindig az illetékes ipartársulatok véleményének meghallgatása alapján történjék. A *naumburgi ipartársulat* az antialkoholista egyesületek elleni erélyes állásfoglalást, az *erfurti ipartársulat* a személyzet denuncziálásai elleni fellépést sürgették, más ipartársulatok rendszabályok alkotását stb. stbit sürgették. Ami a panaszok és sérelmek, igények és törekvések ilyen óriási különbözősége mellett leginkább szemünkbe ötlük, az *ama bämulator összetartás, mely a német vendéglősöket* — és épp így a magyar kereskedőket, a magyar szőlőtermelőket is — az érdekeik megvédelmzésére *hivatott központ felé vonzza, az az odaadás, melylyel közös erővel ennek erősítésére törekvesznek és oly tekintélyhez és befolyáshoz juttatják, hogy — bármint tiltakozzanak is* — ők maguk ez ellen — ma már *ugy az egyik, mint a másik politikai tényezővé vált.* Hol vagyunk mi még ettől s mikor érünk mi még ide?

* * *

Amig itthon egy esős délutánon az érsek-utcza iskolában *Gluck* Frigyes, körülvéve pálya- és hivatás-társaitól, szemében örömkönnnyekkel gyönyörködik a hazaszeretet és tudás magasra lobbanó lángjain, melyek egy reményteljes jövő képében folynak egybe ama erős oltár iveri közt, melynek alapját ő rakta le, melyet ő emelt magasra a magyar nemzeti Geniusz szolgálatára, nemzeti közműveltségünk féltve őrzött érdekeinek védelmére, addig ugyanaznap ezüsthaju-aranyszivü *Gundel* Jánosunk vezetése alatt *utra kél a magyarság apostolai kised vándorcsapata*, hogy a polgárszabadság messze hajzában, a szabad Svájcban hirdesse a magyarság dicséretét, iparunk fejlődését és nagyságát. Ennek a két, egymást kiegészítő eseménynek találkozása hü képe, találó jellemvonása a székesfőváros vendéglőseinek és illetve a *budapesti szállodások és vendéglősök kereszmárosok* ipartársulata czéltudatos és áldozatkész tevékenységének, annak a munkásságnak, mely a szorosabb értelemben vett szakipari ügyeken kívül egyaránt öleli fel széles alapokra fektetett koncepcziójának keretében a közérdeki ügyek egész lánczolatát, melyek azonban végeredményükben és összességükben egyaránt a nemzeti Geniusz szolgálatába állítvák, a magyarság, a magyar nemzeti közművelődés megszen-

== Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni. ==

telt érdekeit vannak hivatva szolgálni, fejleszteni és előmozdítani. Bármilyen is legyen e törekvések megnyilatkozása, a lényeg ugyanaz, egyik a másik fölé nem helyezhető. Elhinteni itthon s a gondos gazda lelkiismeretes odaadásával ápolni a tudás áldáshozó magvát, serdülő ifjúságunk szívében felébreszteni és táplálni a haza- és iparszeretet s a tudás és ismeretszerzés utáni vágyakozást: époly nemes és magaslatos, hazafias és áldásos cselekedet, mint a messze időben képviselni önálló nemzeti létünket, helyet kérni és foglalni más kulturnépek képviselői sorában, hirdetni nemzetéletünk fejlődését, erejét, haladását és magyar kultúra térhódítását. Boldog az ipartársulat, hogy e misszió betöltésére elég sok és elég hivatott harczost küldhet ki a maga várából, melynek falai most már nem csak iparunk érdekeinek itthon megvédelmezésére szolgálnak, hanem arra is, hogy azok közül a hódítás műve is kezdetét vegye.

* * *

A „Magyar Országos Pinczér Egyesület“ második, tudomásunk szerint a szegedi szerencsétlen közgyűlés folytán helyesebben harmadik közgyűlést f. évi július hó 6-ik napjára Budapestre hívta egybe annak elnöke, aki havonként kétszer, az egyesület hivatalos lapjában ugyancsak alaposan megmossa fejét az ugynevezett reformpártnak, annak a töredéknek, melynek az egyesület jó *Juránovits* Ferenczünknek ama klasszikus „*Érettségi bizonyítványát*“ köszönheti, melynek felolvasását kár volt nem kitűzni a székesfőváros közgyűlési termében tartandó közgyűlés napirendjére. A közgyűlés tárgysorozata elég gazdag és változatos s az elnökség annak méltósága és sikeressége érdekében részletes értesítést küldött szét a tagoknak. Mégis, a fennálló viszonyok ismerete alapján úgy hisszük, bár nem óhajtjuk, hogy e dicséretes szándék meddő fog maradni, mert az egyesület a teljes reorganizáció elől immár nem térhet ki. A megalakulás idején sokat akart, sokat markolt az egyesület, a talaj gondos előkészítése nélkül fogott munkájához s ez az eredő hiba áll most bosszút. Nem a reformpártnak nevezett töredék, nem az eddigi vezetőség a hibás, hanem az egyesület elégtelen vagy hibás szervezeti szervezője, mely alkalmatlannak bizonyult arra, hogy amidőn az események és viszonyok kényszerítő erejénél fogva a helyközvetítési ügy tolt az előtérbe, ezt a par excellence fontos létkérdést az érdekelt felek kívánságához képest meg is oldja. Ha a vezetőség és reformerek el fognak jutni ezen igazság belátásáig, a kölcsönös megértés magától fog helyreállni, a megoldás módzatai önmaguktól fognak kínálkozni. Szép, szép és elismerésemelő dolog a takarékoság, disze annak, ki a köz anyagi érdekeinek hivatalos őre, ámde kormányzásra, erkölcsi érdekek hathatós védelmére nem elég. A korszerű igények helyes felismerése, egyesek törekvéseinek és a közakaratra találó megítélése és kiegyenlítő összeegyeztetése, finom tapintatosság az érélyes elhatározások megvalósításában: ezek azok a tulajdonságok, melyekre vezető embernek vezető helyen szüksége van. Ilyen eszközökkel a tagok becsületos szándékok sugalta támogatásával még mindig eljuthat a M. O. P. E. is a békés fejlődés, a biztos fennállást biztosító nyugalmas révbe. A pinczérség feladata erről gondoskodni.

A pálinkahamisítás befolyása a vendéglősiparra. *)

Irta: Lukács Emil.

Vendéglőseink hangos panasza élénk tanubizonyítást tesz arról, hogy a hazai borfogyasztás még ma is zsenge korát éli. A fogyasztó közönség pénztelensége, vagy a mai nehéz idők viszontagsága okozza-e e jelenséget: nehéz kitalálni, mert vendéglőink aránylag eléggé látogatottak. Az ott mért italok közül azonban a bor talál legkevesebb fogyasztóra. A sörivők valamivel többen vannak, de ezek száma is egyre redukálódik. Olyan vendéglője pedig egész fővárosunknak alig van, hová a munkásnéposztály járna állandó borfogyasztásra.

Ez az oka annak, hogy *vendéglősiparunk pang és a jobbrafordulás hajnalcsillagát hiába várja. Nem vádolhatjuk vendéglőseinket azzal, hogy nem tartanak jó bort, mert akkor nem volnánk igazságosak.* Vesznek ők termelőktől, kereskedőktől (utóbbiaktól talán többet is a kelleténél) bort, csak hogy ez a mennyiség oly csekély, hogy a termelés arányát meg sem közelíti. A kereskedőtől vásárolt bormennyiség azért nagyobb, mert az hitelezhet hat óra is, ellenben a termelő nem hitelezhet, mert neki a szőlő jókarbantartására szükséges a pénz, melyből igen keveset takaríthat meg a mai viszonyok közepette. Vendéglőseink pedig a legkisebb mennyiségre redukálják borvásárlásaikat, mert hiszen a kis mennyiséget se bírják elmérni.

Ezen abnormis állapotnak okát én a pálinkamérések sokadalmában látom. Hogy a pálinkamérések száma oly botrányosan magas, azt én sohse tudtam be a fináncz élelmességének. Annak oka azon tény, hogy ma igen könnyen — mondhatnám játszva — szerezhető meg a pálinkamérési jog. És ez igen visszataszító, rut látvány. A közigazgatási hatóságok, vállvetve a pénzügyi hatóságokkal, politikai okokból nem igen gördítenek akadályt a pálinkamérési jog megadására. Nálunk a pálinkamérők kellő anyagi garanciát képesek felmutatni e jognak szükséges elnyeréséhez. Ugyanígy állunk a regálébőlörk borzalmas seregével is.

Budapesten, a Kerepesi-úton, általában a körutakon és a nagyobb forgalmu utczákon majdnem minden második házban pálinkaméréssel találkozunk. A pénzügyi törvény világosan kimondja, hogy a pálinkamérés, vagy korcsma a templomtól 100 méternyi távolságra nyitható. Ezt azonban gyakran nem tartják be, ami viszont különös szinten tünteti fel eljáró hatóságaink ellenőrzési és törvénybetartó jogukat és kötelezettségeiket.

Igen tanulságos és jellemző minden tekintetben Budapest rendőrfőkapitányának kimutatása, mely szerint az egyes szesz italok fogyasztása hazánkban az 1900-ik évben következőképpen alakult: sörfogyasztás fejenként, nőket és gyermekeket is beleértve, 976 liter, borfogyasztás pedig fejenként, nőket és gyermeket is beleértve, 489 liter, pálinkafogyasztás fejenként, nőket és gyermekeket is beleértve, 100% alkohorra átszámítva 569 liter.

Ezen számok közül a borra vonatkozók kisebbek,

*) Közérdektől voltánál fogva kivonatolva közöljük e cikket, mely a „*Borászati Lapok*“ f. évi június hó 5-iki számában jelent meg. Jól esik látnunk, hogy *iparunk panaszait és sérelmeit a termelők körében is méltányolják* és ha nem is osztják ciklikiró ama véleményét, hogy vendéglőinkben kelleténél több kereskedőtől vásárolt bort árusítanak, annál inkább örülünk annak, hogy ciklikiró is a pálinkamérésekben látja a vendéglősipar legkárosabb konkurrensait.

A szerk.

Szent-Margitszigeti üdítővíz

Legkiválóbb szénsavval telített **ásványvíz**. Mint asztalivíz nagyon kellemes, jó hatású, egészséges ápoló ital.
Főhercegi Szent-Margitszigeti Gyógyfürdő Felügyelősége.
Saját kezelésében. Telefon 36-52.

— Hirdetési rovatunkat lapunk olvasóinak becses figyelmébe ajánljuk. —

mint a tényleges fogyasztás, ami abban leli magyarázatát, hogy ezen adatokat a fogyasztási adó nyers jövedelméről szóló kimutatás alapján számították ki; pedig a borknak nagy részét a termelők adóztatás nélkül (!) fogyasztják, másrészt pedig az állam csak elvéve hajtja be közvetlenül a boradót és csak átalányt szed a városoktól és községektől, mely átalány azonban okvetlenül kisebb, mint a tényleges fogyasztás.

Ezen adatok egyenesen szörnyűségek. Hogy a sörfogyasztás a legnagyobb, annak oka nem más, mint az, hogy a sör legolcsóbb és jóval kisebb utána a fogyasztási adó. Közönségünk a sört tápláló és hizlaló italnak deklarálja és mint ilyet már délelőtt, étkezés előtt és étkezéskor is iszja. Lakosságunkat pedig igen vegyes bevándorlott és itt letelepedett idegenek tartják, akikről nemesak az idegen nyelvet, hanem a hozott szokásokat is elsajátítjuk. Gyakran megtagadjuk anyanyelvünket is, hogy a „finom érzékű“ idegennel a sörös kancsóval kocinthatassunk. A sörfogyasztás tümenyes emelkedését ezen körülményeknek tudom be. Hogy pedig az itt elmondottak valók, arról a mindennapi élettapasztalat tesz igen élénk tanubizonyságot.

A pálinkafogyasztás hazánkban aránytalan emelkedést mutat a borral szemben. Bár a hivatalos jelentések szerint a borról szóló adatok azért mutatnak ily horribilis differenciát, mert a borknak nagy részét a termelők adóztatás nélkül fogyasztják, másrészt pedig az állam csak elvéve hajtja be közvetlenül a boritaladót és csak átalányt szed a városoktól és községektől, mely átalány okvetlenül kisebb, mint a tényleges fogyasztás.

Ez az arányosítás nélkülözi az igazság mérlegét. Az ugynevezett „kiegyezés“ a termelővel, amit itt átalánynak nevezünk, az csak a fogyasztónak saját részére visszatartott borra értendő. És azt mi tudjuk legjobban, mi termelők, hogy ez a mennyiség alig nagyobb pár akónál, vagy hektónál. Mert az ugynevezett községi „kontrabont“, aki nem fehérkeztűs kézzel vájkkal czolstokjával akkor, amikor akar hordóinkban, illetve borainkban, gondoskodik arról, hogy az átalány a legkisebb bormennyiségre redukálódjék, hogy valahogy a „szegény“ regálebérlet szivacsja ki ne száradjon. Még ha a hivatalos jelentés egy kissé meg is állhatna a gátat, akkor is aránytalanul kevés a borfogyasztás a pálinkához mérten. Mert, tessez az, esetleg ha koncedálható volna is a bor utáni „átalánynyal“ számított borfogyasztás, akkor is roppant lényeges igazságtalanságra mutatnak a pálinkafogyasztásnál. T. i. a hideg uton előállított törköly-féle pálinkák, rumok, likőrök, gyümölcs- és szilvapálinkanemüeknél nem kell főzési adót fizetni. S így addig, míg a saját fogyasztásra szánt bor után én megadódom, addig a sok százezer pálinkamérő hideg uton megtakarítja a főzési adót. Szóval a pálinkakotyasztás nem esik adó alá, csak a szesz után fizetendő a termelési adó vagy mint fogyasztási adó és az adópótlék. De az előállított pálinka után a pálinkás adót nem fizet, sem más illetéket. Tehát a hivatalos kimutatás ezt a körülményt figyelmen kívül hagyta.

Igen előkelő vendéglősök panaszoknak a pálinkabutikok szörnyű konkurrenciájára. Megnevezhetnék itt Budapest legelőkelőbb vendéglősei és kávéház-tulajdonosai közül igen sokat, akik egész éven át alig adnak el nyolcz tiz liter valódi főzött pálinkát. Boruk szintén alig akar fogyni, mert a butikok telve vannak pálinka-italal csordultig szivott alakokkal.

A borfogyasztás emelése és a bor kimérése érdekében, hogy mennyire hiányt pótló intézmény leend a borszövetkezetek létesítése: elég ha utalok az italmé-

rési jövedékről szóló törvény, illetve törvényjavaslatnak megokolásában foglalt eme sajnos, még a mai viszonyokat is hiven visszatükröződő meg nem döntött kitételekre:

„Köztudomásu dolog, hogy kitünő bort, bőven termő vidéken, potom áron sem lehet a jó bort eladni, s a koreszmákban mégis drága pénzen mérnek élvezhetetlen italokat.“ (ind. 22 l)

Ott alszanak, ott dözsölnek és busás zálogért kapnak hamisított pálinkaféléket még hitelbe is. A népnymor itt talál tápláló talajra; itt nemzik a bünt, itt születik az erkölcstelenség pecsétje alatt az egyéni jellem zuhlése; a szociális tanok ilyen pálinkabutikokban sülyednek anarchiává. Az urgyüület, a vagyonosabb osztály és általában az intelligencia elleni irigység ilyen büntanyákon kel ki a szennyvel vegyes földből. Marx tana itt cserél veszedelmes szerepet Lombrosoéval és itt valósulnak meg Zola szörnyűséges regényei.

A „Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete“ megtette a kezdeményező lépést a pálinkahamisítás üldözésére. A vendéglősök is osztják ezen állásfoglalást. Nincs más hátra, mint erőink összetartása arra nézvést, hogy a magyar borfogyasztás emelésének érdekében, a pálinkahamisítás megakadályozását előmozdító szabályok létesítésére felhívjuk, a nemzet bizalmából, a magyar országgyűlésbe küldött képviselőink figyelmét, akiknek különben is kötelességük választóik bizalmát érvényre juttatni. S nincs okunk kételkedni, hogy a választók jogainak érvény szerzettetik!

A „Magyar Vendéglősök Orsz. Szövetsége“ közgyűlése alkalmával 1904. szeptember hó első felében Szegeden tartandó I. országos borvásárnak és borkimérésnek tervezete.

A borvásár czélja.

A „Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete“, hogy a hazai bortermékek fogyasztását lehetőleg fokozza, a borforgalmat elősegítse, a pinczekezelés javítására, jel leztes fajborok előállítására jótékony verseny támasztása által közreműködhessen; a fogyasztó közönségnek és a bel- és külföldi borkereskedelemnek módot nyujtson, hogy az a természetes magyar borok kitünő minőségéről közvetlenül meggyőződést szerezzen; hogy mindkettő az országban levő borkészletekről, a beszerzési forrásokról tudomást nyerjen a „Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége“ f. évi szeptember havában Szegeden tartandó közgyűlésével kapcsolatban borvásárt rendez és e vásárra az összes magyar borkereskedőket és vendéglősöket külön meg fogja hívni, azonkívül pedig több ezer meghívót szándékozik külföldi, főleg osztrák, svájci és német kereskedő és vendéglős címekre szétküldeni.

A részvétel feltételei:

1. A borvásáron minden szőlőbirtokos Magyarországon saját szőlőjében termelt boraival résztvehet.
2. Minden szőlőbirtokos, aki a borvásáron résztvenni óhajt, bejelenteni tartozik a borvidék és a község nevét, ahol a bor termelt, az évjáratot, a bor minőségét, vagy fajtáját, a termelő nevét, azonkívül az évi termésre, készletre és árára vonatkozó rovatokat.
3. A borvásáron a borok vidékenkint csoportosíthatnak.
4. Minden borfajtából 3 (pálinkaféléből 2) palack küldendő be.

Szent-Margitszigeti üdítőviz

Legkiválóbb szénásvával telített **ásványviz**. Mint asztali viz nagyon kellemes, jó hatású, egészséges ápoló ital.
Főhercegi Szent-Margitszigeti Gyógyfürdő Felligyelősége.
Saját kezelésében. Telefon 36-52.

== Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni. ==

5. A borok küldendők: a) A fehér borok (szamorodni, asszu és eszencia kivételével) zöld rajnai 0·7 literes üvegekben. b) Vörös borok, sötétbarna bordeauxi 0·7 literes üvegekben. c) A szamorodni, asszu és eszencia 0·5 literes fehér üvegekben. d) A pálinkafélék két, legalább 0·3 liter ürtartalmu palackban állítandók ki.

6. A palackok fajtaszerinti egyenlő színű czinkupakkokkal látandók el és az üveg oldalán felragasztott czimkén feltüntetendő a borvidék, a termelési hely és év, a termelő neve és a bor minősége (fajtája.)

7. A borok bejelentésének határideje 1904 augusztus 1-én jár le; a bejelentett borok legkésőbb augusztus 20-ig egy minden résztvevővel kellő időben tudatandó czimre küldendők be.

8. A vásáron minden résztvevő 2 korona résztvételi díjat és minden borfajta után külön 50 fillér vásárdíjat a bejelentéssel egyidejűleg tartozik fizetni.

9. A borvásárra csakis oly borok jelenthetők be, melyekből a termelőnek asztali borból legalább 3 transporthordó (körülbelül 20 hl.), pecsenyeborból legalább 1 transporthordó (körülbelül 6—7 hl.), csemege, asszu stb., valamint palackozott borból legalább 1 hl. vagy egy gönczi hordó (illetőleg 200 palack) készlete van.

10. A beküldött borok (pálinkafélék) 14 nappal a vásár megkezdése előtt egy külön e czélra kiküldendő bíráló-bizottság által megizeltetnek és a beteg vagy hibás ízű borok (pálinkafélék) a vásárról, valamint a poharankénti kimérésből kirekesztetnek. Oly borok, melyek a bírálat jó eleve meghatározott idejéig meg nem érkeztek s így kellő időben megbirálhatók nem voltak, sem vásár, sem kimérés tárgyát nem képezhetik.

11. A borvásár két egymásután következő napon át tart és azt a vásáron résztvevő termelők ingyen, a „M. Sz. O. E.”-nek, valamint a „Magyar Vendéglősök Országos Szövetségé”-nek kongresszusi tagjai 20 fillér belépti díj mellett megtekinthetik.

12. A vásáron kiállított borokból minden látogató minden borfajtából 10—10 filléresbárczák ellenében kóstolgathat.

13. A kiállított borok eladását, illetve vételét külön e czélra szolgáló iroda az eladóktól nyert utasítások alapján díjmentesen közvetíti. A kiállítóknak jogukban van természetesen boraik eladását maguknak is eszközölni.

14. A vásári rend egyéb részleteit egy később megállapítandó és mihez tartás végett a vásár helyiségében kifüggesztett szabályzat határozza meg.

Palackborok poharankénti kimérése.

15. A borvásár helyiségével szomszédos egy vagy öb helyiségben, a borok poharankénti kimérésére is og alkalom nyujtatni.

16. E czélből minden a vásáron résztvevő termelőnek jogában van a vásárra kiküldött borfajokból 1—3-féle borfajta poharankénti kimérésre is bejelenteni.

17. Ily kimérésre szánt borokból, asztali borból 8 palack, pecsenye s szamorodni borokból 5 palack, asszu borból 3 palack küldendő be, melyekért a beküldők eladás esetén a következő árakat kapják: 1 palack asztali borért 80 fillért, egy palack pecsenyeborért 1·20 K.-t, egy palack szamorodni borért 1·50 K.-t, egy palack asszu borért puttonyszám szerint 2, 3, 4 koronát.

18. A kimérésnél el nem fogyasztott egész palack borok 8 nap leteltével visszaküldetnek.

19. A borok poharankénti árát a bíráló-bizottság állapítja meg és a fizetés a pénztárnál előre vásárlandó bárczák segélyével történik. A termelőknek kifizetendő összegben felül megmaradó többlet a „M. Sz. O. E.” által előlegezendő költségek fedezésére szolgál. A megkezdett palackborok minőség szerint szükséges számu hordóba visszaöntetnek és így értékesíttetnek.

20. A borok poharankénti kimérése a borvásár megnyitásával egyidejűleg kezdődik és a vásár berekesztése után még 5—6 napig tart.

21. A pálinkafélék a kimérésből ki vannak zárva.

Egyéb pinczészeti stb tárgyak kiállítása.

22. Pinczészeti eszközök magyarországi gyártóinak általában, szőlőmvelési gépek, anyagok, valamint borkezelésre szolgáló edények készítőinek pedig, amennyiben ipartelepük Szegeden vagy annak közelebbi környékén van, megengedtetik, hogy a borvásár keretében saját készítésű tárgyaikat kiállíthassák.

23. Azt, hogy kinek és mily terjedelemben engedtetik meg tárgyait kiállítása, a vásár rendező-bizottsága állapítja meg.

24. Ily kiállítók a következő résztvételi és térdíjat kötelesek fizetni: Résztvételi díj fejében minden kiállító 2 K.-t fizet, térdíj fejében fedett helyiségben minden □-m. fal, asztal vagy padlóterület után 4 K.-t, szabadban az igényelt földterület után 2 K.-t. Hordók és egyéb faedények után □-m.-kint 1 K.-t fizet. A résztvételi díj a bejelentéssel egyidejűleg beküldendő, míg az elfoglalt kiállítási terület díjai a tárgyak felállítását után állapítatnak meg és fizetendők ki.

25. Ezen kiállításnak időtartama teljesen azonos a borkimérésre megállapított idővel.

26. A tárgyaknak a kiállítás területére való szállításáról, a tárgyak felállításáról és a kiállítás berekesztésével azok elszállításáról a kiállítók maguk kötelesek gondoskodni.

Jelen tervezetet közösen megállapította a „M. Sz. O. E.” központja által kiküldött és a szegedi helyi rendező bizottság s jóváhagyta a „M. Sz. O. E.” igazgató-választmánya.

Budapest, 1904. május hó.

A „M. Sz. O. E.” vásárrendező bizottsága.

Alapítatott 1835. Telefon 36-05.

DÁN TESTVÉREK

cs. és kir. udvari szücsök

BUDAPEST, V. ker., Dorottya-utca 11.

megóvó intézete

elvállal szörme- és szőnyegműeket nyári gondozásra és javításra.

LEFKOVITS J. és TÁRSA, BUDAPEST, Király-utca 36. szám

cs. és kir. szab. tekeasztal, dákö és elefántosont-golyó gyárosok. — Teljes kávéházi berendezési vállalat.

==== Gyári árjegyzékünkkel avagy részletes költségvetéssel díjtalanul szolgálunk. =====

TELEFON 14—74.

==== Az országos iparegyesület ezüst díszérmével kitüntette, valamint az ezredéves országos kiállítás nagyermével. =====

==== Hírdetési rovatunkat lapunk olvasóinak becses figyelmébe ajánljuk. =====

TÁRCA.

Budapest.

A „Magyar Vendéglős- és Kávés-Ipar“ eredeti tárcája.

Írta: Urai Dezső.

(Utánnyomás (ilos.)

Mióta hazakerültem külföldről, nagyon szeretem ezt a mi kedves, romlott Budapestünket. Bizonyos, hogy kissé bohém szemmel néztem a sok olasz, német, francia, angol és belga várost, de épen ezért helyezem Budapestet a többi elé. Kereskedő vagy iparos talán szomorúan tért volna vissza, mert bizonyos, hogy sok mindenben elmaradtunk egy kicsit, de én bizony megörültem, mikor megint itthon voltam.

A legényemberek városa ez a mi fővárosunk. A számtalan kávéház, vendéglő, mulatóhely látogatottsága bizonyítja, hogy sehol sincs szükség annyi családpótló helyre, mint nálunk.

Tény, hogy családok sem idegenkednek attól, hogy a különféle helyeket fölkeressék, de a látogatók nagy része mégis csak legényemberekből telik. Mikor hazatértem, vettem csak észre, hogy mennyi nálunk a kávéház, vendéglő, mulatóhely. Hisz ilyen vidáman és olcsón Európa egy városában sem lehet élni. Hisz hozzánk képest Páris csöndes hely! Tudom én azt nagyon jól, hogy Párisban is lehet mulatni, de nem oly könnyen és nem oly olcsón, mint nálunk. Ott a család, a társaság, de különösen a klub játssza a főszerepet, az utcára kevés jut. A francia szindarabok és regények révén elterjedt az a hit, hogy Páris a mulatságok városa. Hogy ott minden ember tökéletes gavallér, aki erszényszámra dobálja az aranyat. Tévedés! A francia polgár nagyon józan ember, gavallér pedig akad nálunk is. Párisban legföljebb több a nagyon gazdag ember, és drága pénzért több elegáns mulatság kínálkozik. Olcsó pénzért csak nálunk lehet mulatni. Öt koronával a zsebében átmulathat az ember egy egész éjszakát. Tíz koronával lehet gavallér. Ehetik nagyon jó vacsorát, időzhet ragyogó kávéházban s élvezheti a legjobb cigány játékát. Az idegennek még kalauzra sincs szüksége, az utcára hallatszik a hívogató cigány. Párisban bizony tanácstalanul álltam az első napon és mikor végre betértem egy kávéházba, mely nálunk a középszerűek közé tartoznék, úgy megnyuztak öt frank erejéig, hogy a szemem karikázott belé.

Francia kávéházba nem lehet beülni ebéd után és benn lebzselni estig. De mit is csinálna az ember annyi ideig egy helyen, ahol még újság sincsen. Mert francia kávéházban mindent adnak, csak újságot és gyufát nem. Ezekről azt tartják, hogy vegyen magának, akinek szüksége van rája. A gyufa ugyanis monopólium és olyan drága, hogy kétszeri kérésre adnak egy szálat. Akkor is milyet! Nálunk a földmives nép használ olyan „masinát“, amilyennel kint egy polgári kávéház vendégeinek kedveskednek.

Természetes dolog, hogy van Párisban pazar fényvel és pompával berendezett kávéház is, csak hogy ez nem polgárembernek való s épen ezért most nem is foglalkozom velük. A francia ember velünk ellenében tudja nélkülözni a kávéházat. Ugy kezel, mint

mi a vendéglőt: beül, fogyaszt valamit és távozik. Hosszabb időt legföljebb nyári éjszakákon tölt a kávéházban, de akkor is az utcára ül és szivja a friss levegőt.

Van Párisnak egy specialitása, amihez a mi énekes kávéházaink járnának közel: ez a cabaret. Kis, füstös helyek, ahol egy frankért kávét vagy pálinkát kap az ember s mellé szolgálnak egy kis párisi szellemmel. A mi énekes kávéházaink egy csöppet sem fedik a cabaret-et. A cabaret már a programjánál fogva más. Politika, napi események, ismert személyek, színdarabok képezik a tárgyát a sok kóplet-nak, monológ-nak, párbeszédnek, amit ott előadnak. Nehány érdekes cabaret meg épen a vallás kigunyolását tűzte maga elé. Ilyen a „Pokol“, a „Mennysorság“ stb. Szó sincs róla, érdekes helyek, de az előadás egy óra alatt lezajlik és az embernek más hely után kell néznie, hol a pénzt kiadhatja. Czigány csak a legelőkelőbb helyen van s ez a polgár számára hozzáférhetetlen.

Az angol kávéháznak még a formája sem kávéház. Berendezése a mi tejszarnokunkéhoz hasonlít. Közönsége is csak kétszer napjában akad: Reggelire és ötórai teára. Akkor is rövid egy óra alatt lezajlik az egész forgalom. Újság itt sincs, ellenben a dohányzás tilos. Még az olyan helyen is, ahol a nők számára külön termek állnak rendelkezésre. Dohányozni különben a jobb vendéglőben sem szabad delután négy óráig, bort vagy sört pedig csak néhányban mérnek. A szeszt a „bar“-okban fogyasztják az emberek, mondhatom elég nagy buzgalommal. A jobb hölgyek sem riadnak vissza a pálinkától.

Az olasz kávéházi élet az utcán zajlik le. A Márkus-téri kávéházak valóságos lyukak, de annál nagyobb helyet foglalnak el a pompás térből.

Hozzánk hasonló kávéházi élete legföljebb Bécsnek van. De ez a város is hasonlíthatatlanul csöndesebb Budapestnél. Német városok mintájára esti kilenc órakor nem jár ember az utcán. Némelykor több a rendőr, mint a járókelő.

Milyen más Budapest! A keleti pályaudvartól a Népszínházig vagy öt kávéházból hangzott cigányzene s mondhatom, hogyén akaratlanul be is tértem rögtön az elsőbe. Szinte büszke voltam világvárosi mivoltunkra. Mondhatom, hogy abban a perczen egy éreztem, mintha kisvárosból jöttem volna világvárosba. Egy percre ugyan, még bohém gondolkodásom dacára eszembe jutott, hogy ne nagyon örüljek annak, hogy kávéház dolgában vezetőnk, mert ez nem nagyon dicső dolog, de ez csak egy percig tartott. Belevájtam magam egy puha pamlagba és szívtam nagy élvezettel a dohányfüstös levegőt!

Budapest kabátos lakossága átlag naponta egyszer megfordul a kávéházban. Az élet már úgy alakult, hogy a kávéház kedvéért még az üzleti ténykedést is oda helyezték át az emberek. A kávéházat ma már nem tudnék nélkülözni, annyira napi szükségletté vált. Van is belőle bőven, sőt egyre szaporodik és mind megél. Igaza volt annak a francziának, aki itt jártában a sok zsufolt kávéház láttára megjegyezte:

— Ha az idő csakugyan pénz, Budapest a leggazdagabb és legkönnyelműbb város.

A vendéglős urak szives figyelmébe!

Nem szükséges kimerítőbben hangsúlyoznom, hogy a vendéglőszület egyik és legfőbb kelleke az, hogy az ivó és étkező vendég szükségleteit teljesen izlése szerint kielégíttessenek. Sok esetben előforduló panaszok indítanak annak kijelentésére, hogy a népszerű és a legkényesebb igényt kielégítő Mohai Ágnes-forrás helyett a vendég közlekedési és sok esetben más okok miatt nem kapja a kért mohai „fröcs“ (Spritzer)-hez a mohai Ágnes, hanem csekély értékű, vagy épen értéktelen pótlóanyagot s minthogy a mohai Ágnes-forrás, ezen természetes borviz a bornak — még a legjobbnak is — ízét simábbá és kellemesebbé, szóval itatóbbá teszi, a vendéglős saját kárát vallja azzal, ha a vendég nem kaphat mohait; mert ha a bor, illetve „Spritzer“ nem ízlik, azt nem a képzelt mohainak, mert annak jóságát ismeri, hanem a bornak tudja be.

A mohai Ágnesnek egyéb kívánalmai mellett fontos tudni azt is, hogy az összes természetes borvizek között a legolcsóbb és a bornak színét nem változtatja, vagyis nem festi.

A mohai Ágnes-forrás kutkezelősége.

A „Budapesti Szállodások és Korcsmárosok Ipartársulata“ minden héten pénteken

társas reggelit

tart. A legközelebbi reggeliket a következő helyeken tartják:

1904. évi június hó 17-én: A reggeli nem lesz megtartva.

1904. június hó 24-én: Doktor László vendéglőjében. (VIII., Tavaszmező-utca 7.)

1904. július hó 1-én: Nosek Ignác vendéglőjében. (I., Alkotás-utca 16.)

KOVÁCS E. M.

udvari szállító

BUDAPEST, IV., Ferencziek-tere, Királyi bérpalota.

Csemegék, borok, pezsgők, cognac és likőrök.

TELEFON 587.

Sürgőnyczim:

Kovács, Királyi bérpalota, Budapest.

Innen-Onnan.

(E). **Vegetáriánus vendéglő Kolozsvárt.** Kolozsvárt, akárcsak Budapesten, oly magasra szökött mindenféle husneműnek az ára, hogy egy kisebb fizetésű nőtlen hivatalnokokból álló társaság elhatározta, hogy szövetkeznek olcsó étkezés berendezésére. Mindenekelőtt kimondták, hogy a husétellel felhagynak, mert a mai árakat tekintetbe véve, a husételt csak a IX. rangosztálytól kezdve bírja meg a hivatalnok erszénye. Étkező termet rendeznek be, melynek étkeiből a husétel ki lesz küszöbölve. Lesz különféleképen sült alakjában elkészített krumpli. A főzelékeknek a vegetáriánus szakácsművészetnek megfelelő sokféle fajtáját fogják elkészíttetni. Egyelőre, addig míg a szőlőbarnak az adóját az állam le nem szállítja, annak fogyasztásától is tartózkodni fognak. Almabor, tea, csokoládé azonban járnak fogja. Az étek elkészítésére Berlinből hozatnak gyakorlott szakácsot, ott már a kokuszszirral, zöldségkivonattal készült leveseket, növényekből a legpompásabb sülteket elő tudják állítani. Berlinben látogatott éttermek vannak, ahol jóízűen lehet étkezni növényételekből s e mellett nagyon olcsón. A társaság tagjai a dohányzással is felhagynak, mert ma már az elszívható szivarok árát úgy felcsavarta Lukács pénzügyminiszter, hogy a Rosittán kívül nem nikotinmentes szivart miniszteri tanácsosok is csak ünnepnapokon szívhatnak.

* * *

A kalabriász. A kultura fejlődésével együtt terjed az olympusi istenek kedvelt játéka: a kalabriász. Az ó-korban még felsővel és kontra nélkül játszották ezt a dicső játékot; a bihariak érdeme az alsós kalabriász, melyet a sárosmegyeiek kontrával, a hazárd bácskaiak re-, sub- és hirsch-kontrával fűszereztek.

Majd Szabolcs vármegye derékfiakitalálták a „vannak“-ot, a tordaiak az „ultimot“ és az ugocsi alispán a „volat“-ot. Szóval országos érdek, nemzeti tudomány lett a kalabriász és ma már kevés intelligens ember tud élni nélküle. A mi társadalmunknak is éltető levegője, sava, borsa ez a dicső játék, melynek melegágya minden kaszinó-egylet. Érdekes megfigyelni ennek a derék és hazafias egyesületnek a tagjait; nem akarjuk a vallási surlódások mérges magvát széthinteni, de arra a meggyőződésre jutottunk, hogy a tarokkot kizárólag római katolikusok játszik nagy igyekezettel, nagy szakértelemmel és nagy zajjal. — A piczulás ferblit a reformátusok kedvelik, nagy emberismerettel, nagy tartózkodással. A kalabriászt ellenben felekezeti különbség nélkül egyesült erővel ütik három-négy helyen, kellő számu gíbiczekkel garnirozva. Minden játszma után erős vitakozások vannak, melybe a gíbiczek is beleszólnak és nagyon gyakran az ő szavuk dönti el a vitát, mivel ezek a jeles férfiak rendesen két játékos kártyáját gusztyálják.

* * *

Pör a sült hal miatt. Az aradi járásbiróság nemrég egy nagyszabásu sommás pört tárgyalt, melynek nem annyira a perben álló felek, mint inkább a kereset tárgya kölcsönzött különös érdekességet. A felperes egy aradi szálloda bérlője, aki ezzel a keresetével fényesen ráczáfolt ellenlábasaiba, akik azt hiesztelték róla, hogy inkább nagyurnak született, mint üzletembernek. Egyébként az alperes uri asszony, a szálloda-épület tulajdonosnője a megmondhatója, hogy a vendéglős a világ legszigorubb üzletembereinek egyike, aki franklmóriczi gyorsszámolással idézi bárkinek az emlékébe, hogy nyolcz esztendő alatt mikor és mennyit fogyasztott nála.

A napokban lefolytatott ezer koronás sommás pör eredete az alperesnő szigorú vallásosságában keresendő. A világért sem engedné, hogy pénteken zsiros étkeket szolgáljon föl asztalára a szakácsnője, a pénteknapit böjtöt kivétel nélkül halebéddel üli meg. És valamint a böjtöt rendületlenül megtartotta, azonképen a sült halat is mindig a bérlőjétől hozatta. Ilyenformán békekességben telt el nyolcz, mond: nyolcz esztendő. A vendéglős küldte a halat, az urnő tartotta a böjtöt. Annak nem jutott eszébe, hogy pénzt kérjen a halért, az urnő meg, hogy nem sürgették, nem is fizetett.

Néhány hónappal ezelőtt azonban megváltozott a helyzet. Az urnő fölmondta a bérletet a szállodásnak, aki ekkor számlát küldött neki a nyolcz éven át sült és elfogyasztott halak áráról, kerek ezer koronát számítva négyszázlizenhat péntekböjti ebédért. A számlában részletezte is a tételeket: egy adag ára 1 korona 20 fillér; szállítva hetenkint minden pénteken két adag, ennek ára 2 korona 40 fillér; nyolcz éven át kitesz összesen: 1000 koronát. A számításban ugyan csekély tévedés mutatkozik a vendéglős javára, de nem lehetetlen, hogy mivel nagypénteken nagyobb a böjt, hát a sült hal-adagok is nagyobbak voltak.

A szálloda-épület tulajdonosnője azonban nem fizetett s az ügy a járásbiróság elé került. Az alperesnő tiltakozott a kereset ellen s azt állította, hogy a vendéglős a házbéren felül tartozott neki minden pénteken két adag sült halat küldeni. Mivel a felperes tagadta, hogy ezt is kikötötték volna, az alperesnő pedig nem tudta bizonyítani állítását, a járásbiróság elmarasztalta az urinőt az ezer korona megfizetésében.

Az ítélet ellen az alperes felebbezést jelentett be s így a kir. törvényszék polgári felebbezíteli tanácsa is foglalkozni fog az ezer koronás halpörrel.

• TÁRSULATOK •
• EGYESÜLETEK •

A „Szállodások, vendéglősök, kávések, pinczerek és kávésszeggédek orsz. nyugdíjgyesülete“ közleményei.

Jegyzőkönyv.

Felvétetett Budapesten, 1904. június hó 3-án a Szállodások, Vendéglősök Kávések, Pinczerek és Kávésszeggédek Országos Nyugdíjgyesülete igazgatóságának a központi irodában d. u. 5 órakor tartott rendes havi üléséről.

Jelen voltak: Sztanoj Miklós alelnök, Petanovics József, Dökker Ferencz, Mitrovác Adolf, Ebenheő Károly igazgatósági tagok, Müller Antal, Seress Márton kimentik elmaradásukat.

1256. Elnök megnyitja az ülést, felolvastatja az előző ülés jegyzőkönyvét, melyet az igazgatóság hitelesít.

1257. Jogtanácsos bemutatja az 1244. sz. határozattal átutalt 2970 korona átutalási okmányait s ezuttal 2100 kor. átutalását kéri, mit az igazgatóság tudomásul vesz illetve elrendel.

1258. Jogtanácsos jelenti, hogy az özv. Fritsche Vilmosné részére az 1253. sz. határozattal kiutalt 500 K. végkielégítést Seress Márton utján saját kezéhez, a Fritsche árvák részére kiutalt 500 K. összeget pedig Kassa város árvaszékéhez küldötte be; az eredeti elismervények betekintése után az igazgatóság a jelentést tudomásul veszi.

1259. Jogtanácsos jelenti, hogy a budapesti órasipartestület a május-augusztusi negyedre járó 175 korona lakbér megterítést befizette.

A jelentés tudomásul vétetett.

1260. Jogtanácsos jelenti, hogy Pósch Nándor, a győri választmány érdemes elnöke elhunyt. Megemlékezik azon nagy érdemeiről, melyeket Pósch ur a győri választmány ügyeinek buzgó felkarolása, a nyugdíjszemének Győrött és vidékén lelkes terjesztése által szerzett s így kétségtelen, hogy Pósch Nándor elhunyt a nagy csapás egyesületünkre s kiváltkép a győri választmányra nézve.

Az igazgatóság legbensőbb fájdalommal vesz tudomást választmányi elnökének elhúnyatáról, részvétét s az elhunyt nagy érdemeit jegyzőkönyvben örökíti meg.

1261. Jogtanácsos bemutatja a hírlapírók nyugdíjgyesületének kérelmét a 200 koronás alapítvány második évi részletének beküldése iránt.

A 20 korona elküldésére jogtanácsos utasítatik.

1262. Jogtanácsos jelenti tesz a temesvári gyújtó gyár azon kérelméről, hogy az egyesület a Budapesten forgalomba kerülő gyújtó utáni jutalékról mondjon le, hogy így a gyár a konkurrencziát könnyebben felvehesse.

Az igazgatóság a kérelmet nem teljesíti.

1263. Jogtanácsos bemutatja a budapesti választmány május 30-iki ülése jegyzőkönyvét, mely szerint e választmány bevétele 1065 kor. 68 f. volt, mely az okmányolt kiadások levonása után beküldetett, hogy továbbá 10 új tag belépett, kik Kappel Samu fő-pinczér kivételével felvétettek, Kappel azonban, tekintettel arra, hogy 3000 kor. nyugdíjigényt 1898 július 1-től akar magának biztosítani, orvosi vizsgálatra utasított.

Az igazgatóság a jelentést helyesséssel veszi tudomásul.

1264. Jogtanácsos bemutatja a kassai választmány jegyzőkönyvét, jelenti, hogy e választmány május havi bevétele 392 kor. 68 fillér az okmányolt kiadások levonása után beküldetett, hogy két új tag belépett, öt tag töröltetett s okmányokat kérnek.

A jelentés tudomásul vétetett.

1265. Jogtanácsos jelenti, hogy a győri választmány 108 K. 10 f.-t, az aradi 76 K. 02 f.-t küldött be, a többi választmány még el nem számolt.

A jelentés tudomásulvétele mellett jogtanácsos a választmányok megszüretésére utasítatik.

1266. Jogtanácsos jelenti, hogy Dökker Ferencz ur egy hosszú hatlábu tanácskozási asztalt ajándékozott az egyesületnek.

Az igazgatóság Dökker Ferencz ur bőkezűségéért s az egyesülettel szemben e ténnyel is igazolt nemes tettekben megnyilvánuló jóindulatáért jegyzőkönyvileg mond köszönetet.

1267. Sztanoj Miklós elrkezettek látja az időt, hogy az egyesületi könyvek részére a vasszeckény beszerzettségük.

Az igazgatóság helyesséssel fogadja az indítványt s annak végrehajtásával indítványozót s jogtanácsost megbizza.

1268. Mitrovác Adolf bejelenti, hogy pezségős dugók kezelésére a budapesti pinczeregylet az okból nem vállalkozhat, mert a pinczeregylet tagjai nem azonosak a nyugdíjgyletével s így a kezelés, tekintve, hogy a pinczeregylet saját céljaira is gyűjt dugókat, vitákra adhatna alkalmat. Leghelyesebbnek tartaná, ha a nagyobb üzletekben gyűjtő-központokat szerveznének s innen küldetnének be a gyárosoknak s az egyesület is egyidejűleg értesítettének.

Az igazgatóság többek hozzászólása után utasítja jogtanácsost, hogy a jövő ülésen ez ügyben tegyen indokolt előterjesztést. Több tárgy nem lévén, elnök az ülést berekeszti.

Szállodások, vendéglősök és kávések sz. figyelmébe.
Mázoló, fényező és díszfestészeti műintézet.
KÜLÖNLEGESSÉG:
Márvány, faerezés és majolika utánzásokban.
Mogán Ignác Budapest, VIII, Rákóczy-u. 2.
Javitások elfogadtatnak.

• TÖRVÉNYEK •
• RENDELETEK •

Bejelentési kötelezettség.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 1904. évi május hó 2-dikán 24,248. sz. alatt hozott elvi határozatával kimondotta, miszerint az a körülmény, hogy valamely ipartűz alkalmazottja iparigazolvánnyal bir, ennek alkalmazotti minőségén nem változtat s így a betegsegélyző pénztárnál bejelentendő.

A határozat indokolása a következő: „B. S. korcsmáros f.-i lakos ellen csapásának a betegsegélyzőpénztárnál be nem jelentése miatt indított kihágási ügyben az alispán ur részéről máj 29-én 18.613/903. szám alatt hozott s az elsőfoku hatósági ítélet egybehangzó másodfoku ítélet, mely a vádlottat az 1891. évi XIV. t.-cz. 26. §-ába ütköző kihágás vádja és következményeinek terhe alá felmenti, a panaszos részéről a törvényes határidőben beadott felelkezés következtében felülvizsgálat alá vettem. Ennek eredményéhez képest az idézett másodfoku iparhatósági ítéletet megváltoztatom és a vádlottat az 1891. évi XIV. t.-cz. 26. §-ába ütköző kihágás miatt ugyanazon törvény 83. §. a) pontja alapján az 1901. évi XX. t.-cz. 23. §-ában jelzett cölökre fordítandó 5 korona pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén saját költségén kitöltendő egy napi elzárással büntetem. Így kellett határoznom, mert azon körülmény, hogy csaposa iparigazolvánnyal bir, alkalmazotti minőségén nem változtat, s így bejelentendő lett volna. A folyó évi márczius hó 30-án 3082. szám alatt kelt jelentésével fölterjesztett ügyiratokat megfelelő további eljárás végett leküldöm.

Szállodások bejelentési kötelezettsége.

Az idegenek részére a m. kir. államrendőrség által egybeállított bejelentő lapokban foglalt kényes kérdések mellözése, és új bejelentő lapok kiállítása tárgyában a székesfővárosi m. kir. államrendőrség főkapitánysága a budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata kezdeményezésére következő rendeletet bocsátotta ki:

A budapesti m. kir. államrendőrség bejelentési hivatalától, ad. 231/904. eln./bej. hiv. szám. Főkapitány ur Ó Máltóságának rendelete folytán értesitem az összes szállodatulajdonosokat, miszerint a szállodákba szálló vendégek részére kiállítandó bejelentési lapokon foglalt azon rovatok, melyek a következőket tartalmazták: „közvetlen Budapestre érkezte előtt hol tartózkodott külföldön vagy vidéken“, „mennyi ideig szándékozik Budapesten maradni“, a lapok kiállításánál figyelmen kívül hagyhatók.

Továbbá úgy a szállva lévő nevének, valamint gyermekeinek születési évét is szükségtelen feljegyezni, végül a szállva lévő vallásának feljegyzése is mellőzhető.

Egyben értesitem, hogy a most eladottaknak megfelelő új nyomtatványok fognak készíttetni és a szállodatulajdonosok rendelkezésére bocsátatni.

Figyelmeztetem végül az összes szállodatulajdonosokat, hogy az 1879. évi XXVIII. t.-cz. 3. §. 4. pontja értelmében a szállodákba szálló vendégek bejelentését a szállodatulajdonosok tartoznak teljesíteni, a minek folytán a bejelentések körül elkövetett mulasztások miatt a szállodatulajdonosok maguk s nem a portások vonatnak felelősségre.

Budapest, 1904 május hó 4-én.

• KÖZGAZDASÁG •

Országos tiltakozó népgyűlés a borvámkedvezmény ellen. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete abból az alkalomból, hogy Olaszországgal megkezdődik a vám- és kereskedelmi szerződéses tárgyalás, országos népgyűlést hívott egybe, amely f. évi június hó 9-dikén délután volt a Tattersall nagy csarnokában. Közel kétezer főre lehetett tenni a megjelentek számát, akik képviselték az ország gazdasági egyesületeit, borvidékeit, helyi közönségeit. Igen sok országgyűlési képviselő is megjelent. A népgyűlést Zselénski Róbert gróf az egyesület elnöke nagy tetszéssel fogadott beszéddel nyitotta meg mire Drucker Jenő, a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének igazgatója ismer-

tette az olasz borvámkerdést és az olasz bor káros hatása ellen évek óta folyó küzdelmet. Az olasz bor ellen védekezni nem csupán a bortermelő, de a borkereskedő és a vendéglős is. A borvámklauzula tehát számos érdeket sért. Részletesen ismertette az olasz törekvéseket és utal arra, hogy nem csupán a bor, hanem a szőlőbehozatal ellen is védekezni kell. Olaszország velünk szemben retorziókkal legfeljebb a ló és dongakivitelt terén élhet. Ettől azonban Olaszország óvakodni fog, de ha meg is tenné, részünkről ez az áldozat jelentékennyen kisebb, mintha bortermelőink érdekeit feláldozzuk. Beszéde végén a következő határozati javaslatot nyújtotta be:

Mondja ki a népgyűlés, hogy:

1. hazánk szőlőművelésének jövője érdekében elengedhetetlenül szükségesnek tartja a borvámnak minden bortermelő államal szemben 60 K.-ban való megállapítását;

2. tiltakozik az ellen, hogy bármely államnak, bármely ezimen, bármely mennyiségre valamely borbehozatali kedvezmény nyujtassék;

3. szükségesnek tartja, hogy a boron kívül ugy a csemege, mint a bor- és mazsolaszőlő, a czeffe, a konyak stb. vámja is ugy állapitassék meg, hogy ezeknek cukor- vagy szesztartalma szerinti vámja a normális összetételű boréval teljesen azonos legyen;

4. a felsorolt kívánságokat küldöttség útján kívánja a kormányelnök, a földművelés- és kereskedelemügyi miniszterek tudomására juttatni és ugyane célból memorandumot terjeszt be a képviselőházhöz.

Ezután a tokajhegyaljai, a balatonmelléki, a pozsonyi, a nagyváradi, a bácsvármegyei, a siklósi, a czeplédi borvidékek képviselői beszéltek, kik mindannyian magukévá tették a határozati javaslatot. A gyűlés után Bernáth Béla vezetésével a szőlősgazdák nagy küldöttsége tisztelt Tisza István gróf miniszterelnöknek a képviselőházban. A miniszterelnök a küldöttséget Tallián Béla földművelésügyi miniszter és több képviselő társaságában fogadta és a küldöttség szónokának meghallgatása után kijelentette, hogy a magyar bortermelők kívánságait ismeri, legfőbb törekvése, hogy a népek, a kisembereknek érdekeit megóvja és erős óhaja, hogy a kereskedelmi szerződést akként köthessék meg, hogy a magyar bor érdekei kellelőleg meg legyenek óva. Vámháborút azonban nem akar Olaszországgal, ez nem volna kívánatos, mert belőle nagy gazdasági károk származnának. Végül kérte a bortermelőket, várják meg nyugodtan a tárgyalások eredményét, a kormány mindent el fog követni a magyar bortermelés érdekében.

Uj részvénytársaság Nagyváradon. Mint már lapunk előző számában megírtuk, Nagyváradon „Érmelléki és nagyváradi ipar- és kereskedelmi részvénytársaság” czim alatt nagyszabású új vállalat indult meg. A legutóbb tartott alakuló ülésen az igazgatósági elnöki tisztet nem töltötték be; alelnök lett Sternberg Lázár, igazgatók: dr. Kurländer Ede, Brüder Jenő, Markovits Kálmán; vezérigazgató: Tolnay Miksa, a Füchsl-czég üzleteltetője, a felügyelő-bizottság elnöke Komlóssy József. A vállalat negyedmillió korona részvénytökével alakult s czélja elsősorban az *érmelléki bornak minél jobb értékesítése s e czél elérésére francia módszerű pezsgő- és cognaccygyárat állít fel Nagyváradon, továbbá igénykezegetek fog felállítani a világ minden pontján, hogy az érmelléki bortermelés fokozódása arányában világpiacon teremtse népe híres s elismert borainak. A társaság magát a szőlőművelést s bortermelést is felveszi munkakörébe s így maga is fog szőlőbirtokokat szerezni, és ezeken ugy a bortermelést mintaszereuen üzni, mint szőlőoltványtelepet létesíteni. A gyengébb hitelű s tőkés szőlőtulajdonosok érdekében a társaság *hordókölesönöz intézetet* fog felállítani, továbbá előlegeket fog nyújtani már a szőlőmunkálatok megkezdésekor a várható termésre, valamint ősszel a borra fog az érték háromnegyed részéig terjedő olesó hitelt nyújtani. Végül *szőlőberéltési telepeket* fog felállítani, hol a szőlőt métermáza számra fogja napiárban megvenni s saját borházában kisajtolni, mint az más fejlettebb bortermelő államokban s részben már több hazai bortermelő piacainkon is már divik. A vállalat megvette a Diósi-féle vasut-utcazi, iparvágányával felszerelt telket, hol rövidesen megkezdji az építkezést. A vállalat rövid fennállása óta már jelentékeny bevásárlásokat eszközölt Nagyváradon s az Érmellék egyéb termelőhelyein.*

Bortermelési kilátások. Szőlőink fejlődéséről és állapotáról a szőlőszeti és borászati felügyelői kerületek a következő híreket közlik: A budapesti kerületben jó közép termésre van kilátás. A székszárdi kerületben jó termésre van kilátás. A pécsi kerületben helyenként jégverés okozott kárt, de az nem lényeges, ugyszintén a rovarkár sem nagy, ha a virágzás jól sikerül s más elemi csapás nem lesz, akkor jó termésre van kilátás. A kaposvári kerületben igen jó bortermésre van kilátás. Somogyban azonban egyes helyeken 15—20 százalék, más helyeken 70—90 százalék jégkár van. A esáktornyai kerületben elég jók a kilátások, kivéve ahol jégverés volt, mely helyeken a termés felére csökkent. A tapolcai kerületben május hónap második felében fellépett viharok és jégesek sok kárt okoztak. Balatonhenye határában az antraknozisz lépett fel. A jégesek helyenként 10—80 százalék kárt okozott. A pápai kerületben jó termés várható, itt is helyen-

ként a jégesek okozott károkat. A soproni kerületben bő termésre van kilátás. A pozsonyi kerületben a szőlőmoly lepke május közepén nagy mérvben jelentkeztek, előreláthatólag ezek sok kárt fognak okozni. A régi szőlőkben gyenge középtermés, az oltvány-szőlőkben jó középtermés remélhető. A nyitrai kerületben általában jó és helyenként igen jó termésre van kilátás. A balassagyarmati kerületben jó közepes termésre van kilátás. Az egri kerületben a hajtások többnyire csak egy fűrtöt hoztak, ebből kifolyólag csak igen jó virágzás és kedvező időjárás mellett lehet jó termésre számítani.

A francia cognacipar válsága. Bordeauxból jelentik, hogy a francia cognacipar helyzete igen kedvezőtlen. A 10 év előtt fennálló czégeknek legalább is egyharmada már nem létezik. A legnagyobb czégek bevételei is az aránytalanul magas reklámköltségek folytán napról-napra csökkennek.

PARAFADUGASZT

legjobb és legolcsóbban szállít

ROBIČEK ADOLF

magyar parafadugasz gyára

BUDAPEST, Nefelejts-utca 15. szám.

Vidékre árjegyzekek és minta ingyen.

Alapitva 1894. Telefon 63—70.

• SZAKOKTATÁS. •

Évzáró vizsgálatok a budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata államilag segített tanoncziskolájában.

Az 1903—1904. iskolai év záróvizsgálatai f. évi június hó 9-ikén folytak le a szakiskola Érsek-utcazi helyiségeiben a kormány, a székesfőváros és az orsz. iparegyesület, valamint ipartársulatunk képviselői jelenlétében, s mondjuk meg már itt a bevezetőben: oly fényes és oly sikerrel, mely nemcsak a szakiskola derék és hivatása magaslátán álló tanári karát töltheti el méltó büszkeséggel és a teljesített kötelesség fel-emelő érzésével, de amely meggyőzhette az iskola-fenntartó ipartársulat áldozatokra kész vezetőségét arról is, hogy a szakiskola mindenben és teljesen megfelel a hozzáfűzött igényeknek és várakozásoknak és hogy folytonosan fejlődve és tökéletesedve mindinkább betölti azt a nemes és magas hivatást, melyet a vendéglősiipar és a magyar nemzeti közművelődés érdekeinek szolgálatában betölteni hivatva van. Kilencz év mult el a szakiskola megalapítása óta, tények, gazdag tapasztalatok, a rideg statisztika megdönthetetlen erősségű számsorai állanak immár rendelkezésünkre és mindezek együtt, de külön-külön is nemcsak, hogy nem döntik meg a szakiskola szükségességébe és nagy kulturális hivatottságába vetett hitünket, hanem inkább az igazság erejével győznek meg bennünket arról, hogy a szakiskola megalapítása még nagy, igen nagy időre ipartársulatunk egyik legnagyobb alkotása marad.

Az ilyen alkalmakkor hangoztatott elismerés sablonos formáján és mértéken messze túlmegyünk, midőn elismerésül gondolva a pinceszakoktatás lángelkü előharcosára, ugyanily érzéssel gondoltuk az iskola lelkes tanári karára, mely oly lelkesedéssel áll a szakiskola szolgálatában, oly páratlan odaadással halad sikerről-sikerre és gyönyörrel legeltetjük szemünket az előttünk felserdülő ifjúságon, melyben iparunk jövőbeli

boldogulásának, fejlődésének és felvirágzásának legbiztosabb zálogát. Az elvetett mag dusan hajtja immár áldásos gyümölcsseit, a magvető munkások megnyugvással nézhetnek az aratás aranyfényű napjai elé.

A vizsgálatok lefolyásáról szóló részletes tudósításunk a következő:

A budapesti szállodások, vendéglősök és kocsmárosok ipartársulata által fenntartott, államilag segélyezett vendéglős-tanonciskola Ersek-utcai helyiségében f. évi június hó 9-dikén folytak le az évről vizsgálatok, melyeken, minthogy az ipartársulat köztiszteletben álló elnöke: *Gundel János* a genfi internacionális szállodás-közgyűlésre Svájcba volt kénytelen utazni, az ipartársulat nevében *Städler Károly*, a felügyelő-bizottság nevében *Glück Frigyes* elnökök. Jelen voltak ezenkívül: *Mártonffy Márton* orsz. iparoktatási főigazgató, dr. *Soltész Adolf* az Országos Ipregyesület titkára, dr. *Szabó Viktor* székesfővárosi polgármester tanár, dr. *Eisler Lajos* egyet. orvosudor, dr. *Györgyi Kálmán* iparrajziskolai tanár, *Horváth Nándor*, *Salacz Nándor*, továbbá *Bittner Alajos*, *Fodor Vendel*, *Germán Jenő* kávé, *Kramer Miksa*, *Kommer Ferencz*, *Maczkassy Ferencz*, *Melhringer Rezső*, *Palkovics Ede*, *Pelzmann Ferencz*, *Prindl Nándor*, *Riedl Ágoston*, *Rith István*, *Sepper János* szállodások, illetve vendéglősök, *Poppel Miklós* ipartársulati titkár, dr. *Solti Ödön* jogtanácsos, *Barta Béla*, *F. Kiss Lajos* szerkesztők, *Bernhardt Ferencz*, *Steiner Lajos*, *Ebenheő Károly* főpincérek stb. Az előző évek szokásaitól eltérően — a nyári üzleti sasion előrehaladására való tekintettel — egy napon egymást követőleg vizsgáltak a három évfolyam párhuzamos a) és b) osztályai. A vizsgálatokat *Glück Frigyes* felügyelő-bizottsági elnök nyitotta meg, szíves hangú beszéddel üdvözölve a megjelent vendégeket és azon meggyőződését fejezve ki, hogy a vizsgálatok igazolni fogják azt a haladást, melyet az elmúlt tanévben a tanulók, akik ezért illő jutalommal is fognak részesülni, elérték, s amely haladásnak úgy a szakipar, mint szeretett hazánk fogják hasznát látni.

Az I. osztály tanulói magyar olvasás, helyesírás és szépírásból, német és francia nyelvűből és számtanból, a II. osztály növendékei ezeken kívül nézeti fogalmazás, illetlen és felszoigalástánból, a III. osztály növendékei végül még vegytan és természettan és természetrajzból vizsgáltak *Walter Károly*, *Havas István*, *László Albert*, *Száva János*, *Vaszkó György* tanárok és *Török István* szakelődó vezetése alatt. A tanulók majdnem kivétel nélkül talpraesett, értelmes feleleteikkel tündek ki, közülök az I. a) osztályból *Balla István*, *Klöcker Rezső*, az I. b) osztályból *Bauernhuber Gyula*, *Seper János*, *Stohl Győző*, *Szalay Gyula*, *Zsilinszky István*, a II. a) osztályból *Fuchs Ferencz*, *Folyák Nándor*, *Zlatoszlavek János*, a II. b) osztályból *Fodor Imre*, *Szalay Kálmán*, *Seper Béla*, *Seper Imre*, a III. a) osztályból *Tiewald Gusztáv* (a francia nyelvben tett szép előmeneteleért) és a III. b) osztályból *Ulreich Rezső* a névszerinti felemlítést is megérdemlik és könyvjutalomban is részesültek. A Glück-féle 400 koronás utazási ösztöndíjat — a szokásos kijelölés és az ipartársulat hozzájárulása mellett — *Kramer Lajos* III. a) osztályu tanuló, pinczérű a Braun-testvérek éttermében nyerte el. A kitüntetett tanuló jövő évi március tizenötödike után, amely napon a szokásos ünnepek keretében kapja meg az összeget, külföldi tanulmányutrá köteles menni s utazása eredményéről beszámoló jelentést tartozik írni. Francois Lajos 100 koronás adományát *Závetz József* III. a) oszt. tanuló, borfiu (*Kommer Ferencz-nél*) nyerte. Gelléri Mór 10 kor. arany adományát *Zeisz József* III. b) oszt. tanuló, borfiu (*Kommer Jánosnál*) kapta. A most lefolyt tanévben a beiratkozás szept. hó 6-án vette kezdetét s szept. hó 15-én ért véget. A felügyelő-bizottság határozata alapján azonban az évközben jelentkező tanulókat is főléptették. Beiratkozott összesen 279 tanuló, kik közül az év folyamán felszabadultak: *Kaiser János*, *Wingler Jenő*, *Braun Nándor*, *Kremser Ferencz*, *Hiesz Mihály*, *Tonigow Simon*, *Kálmán István*, *Stangl Ferencz*, *Dobos István*, *Gráf János*, *Jansen Keresztély*, *Novák Nándor*, *Kutsera Rezső*, *Vleikor Dezső*, *Dankovszky Ede*, *Keleti Sándor*, *Veszely Kálmán*, *Kiss Béla*, *Weber Gyula*, *Gürtner Sándor*, *Réthy Béla*, *Csáky Sándor*, *Varró János*, *Schmitzberger Gyula*. A vizsgálatok befejezése után *Glück Frigyes* felügyelő-bizottsági elnök nagy tetszéssel fogadott záróbeszédet mondott, melyben köszönetét fejezte ki a szakiskola igazgatójának valamint az egész tanári karnak az év folyamán kifejtett eredményes és ügybuzgó munkálkodásukért, valamint a megjelent vendégeknek érdeklődésükért, kik eljöttek, hogy tanuilegének a szakiskola örövendetes fejlődésének, a maga részéről örömmel konstatalta, hogy a szakiskola szerényen, de egyuttal serényen halad a maga elé kitűzött magasztos cél megvalósítása felé. Majd lelkes szavakkal hazájuk és iparuk szeretetére buzdította az iskola növendékeit, lelkükbe véste a hála érzését, mely őket arra fogja buzdítani, hogy a haza hasznos polgáraivá váljanak.

Az évről vizsgálatok alkalmával az iskola felügyelő-bizottsága tartalmas évi jelentésben számol be a lefolyt tanév eseményeiről. *Száva János* tanár, a felügyelő-bizottság jegyzője „Szakiskolánk kiállítására” című bevezető közleménye a szakiskola 1902. évi iparstanoncz- és segédmunka-kiállításával foglalkozik, ezt követi a kiállításról szóló részletes jelentés, melyből megtudjuk,

hogy a segédmunka-kiállítás bíráló-bizottsága ajánlatára a kereskedelemügyi m. kir. miniszter azokat a mestereket, akiknek inasai a kiállításon jeles képzettségük és kiválóan alkalmas munkáik által tündek ki, az inasok képzés terén szerzett érdemeikért buzdítás és példaadás okéért elismerő oklevél jutalmazta. Ilyen elismerő oklevelet nyertek: *Burger Károly* igazgató, *Drechler Béla*, *Förster Konrad*, *Glück Frigyes*, *Gundel János*, *Kovacs E. M.*, *Müller Antal*, *Pelzmann Ferencz*, *Schmidt Károly*, *Walter Károly* igazgató. Az orsz. iparegyesület ezüst díszermét nyertek: *Alex Manó*, *Löhmer Mátyas* szakács-segédék. Aranyokmányt nyertek pénzbeli jutalommal: *Czinhóber Ferencz*, *Dankovszky Ede*, *Jansen Keresztély*, *Réthy Béa*, *Wingler Jenő* szakács-segédék. Aranyokmányt nyert: *Jauernik Győző*, szakács-tanoncz. Ezüstokmányt nyertek pénzbeli jutalommal: *Nagy Ferencz* és *Tenyér Jakab* szakács-tanonczok. Ezüstokmányt nyertek: *Bräutigam Károly*, *Klöcker Rezső* szakács-tanonczok. Bronzokmányt nyertek: *Berger Imre*, *Csik József*, *Döll József*, *Farnadi László*, *Fuchs Ferencz*, *Gelbmann Dezső*, *Grosz Miksa*, *Horváth János*, *Jauernik Lipót*, *Kucsera Rezső*, *Neumann László*, *Schlesinger Károly*, *Skríbek Artur*, *Tonigold Simon*, *Vincze Sándor*, *Vleikov Dusan* pinczér-tanonczok. Közreműködői oklevelet nyertek: *Mitrovácz Adolf*, *König Jakab*, *Török István*, *Fülöp János* főpinczerek, *Ecker János*, *Alet Coche Dávid*, *Gyurkovics Ferencz*, *Andics Dávid*, *Cavargnac M.*, *Márk Károly*, *Hubetzky Dániel*, *Kávásy Károly* főszakácsmesterek. Maga a szakiskola pedig elismerő oklevelet nyert.

Az évi jelentés e részét követi egy összefoglaló jelentés a szakiskola nyolcz évi működéséről, továbbá *Glück Frigyes* ama jelentése, melyet mint a „Magyar Vendéglősök Országos Szövet-sége” tanonczügyi szakosztályának elnöke mondott el a szövetség 1903. évi szeptember hó 10-dikén Temesvárott tartott közgyűlésén. Ezt követik a debreczeni és miskolci szakiskolák jelentései az 1902—1903., illetve 1903—1904. tanévről, a szakiskola szervezeti szabályainak, tanítási tervezetének, a tankönyveknek, órarendnek, a rendtartási és fegyelmi szabályzatnak, az iskola jelenlegi állapotának és az elmúlt év nevezetesebb eseményeinek ismertetése.

A vizsga napján *Glück Frigyes* a szakiskola tanárainak tiszteletére baráti vacsorát adott a Pannonia szállodában, amelyen *Márkus József* főpolgármester, *Bárczy István* tanácsnok, *Mártonffy Márton* orsz. iparoktatási főigazgató, *Hivőss József* udvari tanácsos, *Wittinger Tivadar*, *Soltész Adolf* az Orsz. Ipregyesület titkára, *Merkl Adolf*, *Simonovics Béla*, dr. *Eisler Lajos*, *Hevesi József*, dr. *Márkus Jenő*, *Walter Károly* igazgató, a felügyelő-bizottság tagjai közül: *Städler Károly*, *Melhringer Rezső*, *Palkovics Ede*, *Prindl Nándor*, *Kommer Ferencz*, *Poppel Miklós* ipartársulati titkár, a tanári kar részéről: *Száva János*, *Vaszkó György*, *László Albert*, *Havas István* és *Török István* szakelődó, a szak-sajtó képviselőitében *F. Kiss Lajos* lapunk felelős szerkesztője jelent meg, *Barta Béla* szerkesztő családi gyászára való tekintettel mentette ki elmaradását.

A vacsora folyamán számos felköszöntő hangzott el. Az elsőt, mint házigazda *Glück Frigyes* mondotta a megjelent vendégre. Utána *Márkus József* főpolgármester nagy figyelemmel hallgatott beszédben poharát *Glück Frigyes* emele, találó szavakkal jellemezve azt a kiváló jelentőségű tevékenységet, melylyel *Glück Frigyes* felismerve ipara jelenségét, annak fejlesztésére és felvirágztatására törekszik. Szerinte főképp e tevé-enységnek köszönhető az utóbbi években e téren tapasztalható nagyarányu haladás, melyhez hasonlólt kevés más iparág képes feljutni. Utána *Bárczy István* tanácsnok, mint kiváló emberbarátot, *Mártonffy Márton* pedig mint a szakszerű iparoktatás egyik leg-érdemesebb előharczosát éltették *Glück Frigyes*et, ki a pinczér-tanonczszakiskola megalapításával nemcsak egy igen hasznos intézményt létesített, de megmutatta azt is, hogy a modern iparoktatást milyen alapra kell fektetni. *Kommer Ferencz* a felügyelő bizottság tagjai nevében mondott lelkes hangon köszönetet *Glück Frigyes*nek, *Walter Károly* igazgatónak s a tanári karnak a szakiskola érdekében kifejtett ügybuzgó munkálkodásukért, mire *Walter Károly Mártonffy Márton* főigazgatót és *Bárczy István* mint az oktatásügy kiváló vezetőit éltette. *Poppel Miklós* mint az ipartársulat titkára, a Genfben időző ipartársulati elnök képviselőitében mondott köszönetet a megjelenteknek a szakiskola iránt tanusított érdeklődésükért, melyről hivatalos helyen is be fog számolni. Ezután dr. *Soltész Adolf*, mint az Orsz. Ipregyesület képviselője üdvözölte *Glück Frigyes*et, ki viszont a felügyelő-bizottságot éltette, melynek nevében *Städler Károly* válaszólt szellemes improvizálással. *Glück Frigyes* ezután reudkívüli melegszóval beszédben a szaksajtó jelenlevő képviselőjét éltette, kinek köszönő szavai újabb felszólalásra késztették *Walter Károly Mártonffy Márton* főigazgatót, mint *Márkus József* főpolgármestert. Felszólalásait után *Glück Frigyes* meleg szeretettől és őszinte ragaszkodástól áthatott lelkes beszédben az ipartársulat Genfben időző érdemdud elnökét, *Gundel Jánost* éltette, ki immár három évtizede páratlan odaadással küzd a vendéglősipar érdekeiért és amíg itthon vezérszerepet visz, most a külföldön is miszióit végez a magyarság, a magyar vendéglősipar érdekében. Azon óhajának ad kifejezést, hogy a vendéglősipar ezen érdemes Nesztorát az Isten a haza javára, a vendéglősipar dicsőségére s családja javára még sokáig, igen sokáig

éltesse. Ezután még számos felköszöntő hangzott el, Hevesi József, dr. Soltész Adolf stb. mondtak újabb s nagy tetszéssel fogadott beszédeket, a sikertült vacsora pedig csak a késő éjjeli órákban ért véget.

A vacsora étrendje a következő volt:
Pannonia szálloda.

Budapest, 1904 június hó 9-én.

Áldomás.

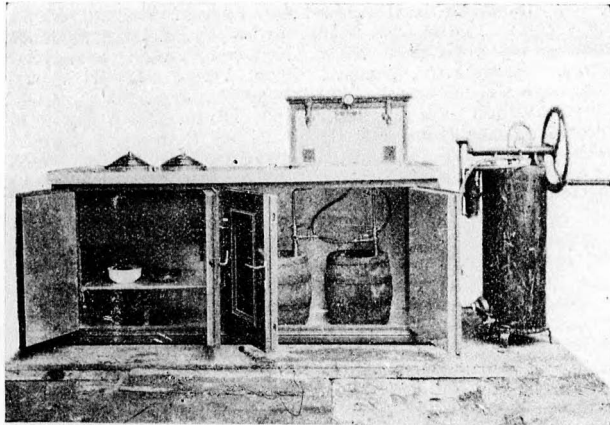
Leves: Ráklevés.

Hal: Dunai pisztráng amerikai módon.

Derékfogat: Oz- és borjuszetlekék Vernon-módrá.

Sült: Kacsától kovászos ugorka és fejjesalátával.

Édesség: Fagylalt, gyümölcs, sajt.

Legújabb amerikai rendszert

Sörhűtő- és kimérő-szekrények

(bor és ásványvíz hűtésére is)

melylyel egy vagy több hordó sör 5—10 kg. jéggel az utolsó csöppig jéghidegen és kristálytisztán mérhető ki.

Különleges berendezések: pilseni és bajor sörök kimérésére.

Sörshordók a pincében is elhelyezhetők.

Levegőnyomással Levegőszivattyú légtakánnal és vezetékekkel, friss levegő részére levegőszűrővel.

Kivánatra „Amerikai” viz- és folyékony szénsav nyomású berendezéseket is szállítunk.

Árjegyzékkel bérmentve szolgálunk.

Hazslinszky gyógyszerész és Társai

szabad. szifón-szivárgó, amerikai sör- és kimérő és kimérő készülékek gyára
BUDAPEST, VII., Bem-utca 3. Keleti pályaudvar mellett.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

A borok osztályozása.

(B. L.) A borokat — minőségükre nézve — következőleg osztályozhatjuk:

1. Csemegeborok, melyek igen szeszesekek és édesek. Ilyenek: az esszencia, asszu, másolás, pezsgő, főtt és fojtott must s az édes rácz ürmös borok. 2. Pecsénye-borok, melyek 10—12% szesztartalmuknál fogva erősek és 5—6% savtartalmuknál fogva nem savanyuak s ezért csak tisztán és kis mértékben isszák. 3. Asztali borok, melyek 7—8% szesztartalmú birván, gyengébbek és 8—9% nagyobb savtartalmuk miatt vízzel is keverve, kellemes üdítő itatul, szomjúságotlásra nagyobb mennyiségben is használhatók.

Általában a csemege-borok legnagyobb, a pecsénye-borok kisebb s az asztali borok pedig legkisebb értékkel bírnak. E három osztály borai minőségük szerint is lehetnek még 1-ső, 2-od és 3-ad ranguak, mely rangfokozatok függének a bor színétől, tisztaságától, édességétől, szesz- és savtartalmának arányától, kiváltságos kellemes és nagyobb mennyiségű zamatától. Színre nézve a vörös bornál a sötétvörös szín, a fehér asszu boroknál sötétebb aransárga, pecsénye boroknál a világosabb aransárga, asztali boroknál pedig a szalma- és zöldessárga színek a legbecsebbek. Tisztaságra mindenesetre a tükörtisztaság áll első helyen, ezután következik a nem tükörtisztaság, homályos vagy ködös és végre a zavaros. Az édesség csak a csemege borok-

nál kívánatos, de ezeknél minél nagyobb mennyiségben van jelen, annál nagyobb értékkel bírnak a borok.

A szesz- és savtartalom helyes aránya a pecsénye- és asztali boroknál bir kiváló fontossággal. A pecsénye boroknál például megkívánatik, hogy erősek legyenek, de ha egyttal sok savval bírnak, csak félig felelnek meg a pecsénye borok jellegének s ahhoz képest veszítenek az értékükből is. Ugy az asztali borok is, ha a szesztartalmuk a 8%-tól s a savtartalmuk a 8%-tól le vagy fel minél inkább eltér, annál többet veszítenek értékükből is.

Végre a kellemes összetételű zamat minden borok természetesen emeli az értékét. Életkoruk szerint a borok osztályozása következőleg történik. 1. Új borok, melyeknél még újabb nincs. 2. Ó-borok, melyek egy évnél idősebbek.

Az ó-borok között ismét megkülönböztendők: a) A fiatal borok, melyek színük és tisztaságukban még nem fejlődtek a legmagasabb fokra és még bizonyos karczoló, nyers izzallattal bírnak. b) Kifejlett borok, melyek tükörtiszták s e tisztaságuk zárt üvegben sem hidegben, sem melegben, sem napfényben meg nem változik. Azonkívül a borolajtól származó, már érezhetőbb ó-borillattal és sima izzallattal bírnak. c) Régi-, vagy túlélt borok, melyek (a fehér boroknál) sötétebb sárga színnel, tükörtisztasággal s erős borolaj illattal és a kellemes simaságot elvesztett szárított, füres izzallattal bírnak. A kifejlett borok üvegekre huzva s jól bedugaszolva és lefektetve sok évtizedig is megtartják e minőségüket, míg hordókban tartva, a fehér borok színe mindinkább sárgul és sötétedik, a vöröseké pedig világosodik, ugyszintén a kellemes zamatanyagok is mindinkább apadnak.

Pezsgőbor hordóban.

(B. L.) Svájcban divatos, hogy hordóban csinálnak házi használatra pezsgőbort. E pezsgőkészítés iyetlen módja a következő: Tudvalevőleg a bor pezsgését az elillanó szénsav g okozza. Tehát ha pezsgőbort kívánunk előállítani, feladatunk az, hogy az erjedés — forrás — alkalmával fejlődő szénsav elillanását a hordóból meggátoljuk s azzal a bort telítsük. Erre a célra igen erős s vasabroncsokkal jól ellátott hordót használnak, mely a fejlődő szénsav nyomásának ellen bírjon állni. Az akona az ilyen hordón hiányzik, mert a szénsav nyomása a legjobban bevert dugót is kivethetné. A mustot a csapjukon töltik be, melybe aztán egy faszivornyát keményen bevernek. A hordót egészen teletöltik, míhelyt azonban a must forr, a mustnak egy tizedrésztét a szivornyán lehúzzák, hogy a fejlődő szénsavnak helye legyen. Míg a forrás tart, az alatt a hordónak kellő meleg-ségű helyen kell lenni, mint ez a közönséges borkészítésnél is szükséges, ha azonban a forrás bevégződött, akkor a hordót hűvös pinczébe állítjuk s néhány héig ott hagyjuk, mielőtt használatba vennénk. Ez idő alatt a bor meglehetősen derült lesz. A esapolásnál a bor erősen habzó, pezsgő sugárban tör ki a hordóból s amint annak a tartalma aztán fogy, a bor zavarosabb lesz, mert a seprő, — amely természetesen benn van a hordóban — a szénsav nyomásának csökkentésével felzavarodik, a pohárban azonban nemsokára megtisztul. Az ilyen bort azonban mielőbb el kell fogyasztani, mert a melegebb idők beálltával eltartani nem lehet. Ezért Svájcban is rendszeren csak kis mennyiségben s apró hordókban szétjácztani készíteni.

• KÉRDÉSEK ÉS FELELETEK •

Ezt a rovatot állandóan vezetjük. A hozzánk intézett kérdéseket közzéteszük s ha azokra olvasóink részéről válasz nem érkezik, a szerkesztőség gondoskodik róla, hogy megbízható szakemberek feleljenek meg rájuk.

Kérdések:

34. számú kérdés. Hogyan ismerhetjük fel a festett borokat?

35. számú kérdés. Mi az ugynevezett hegyközség?

36. számú kérdés. Mikor érett a bor?

Feleletek.

Felelet a 34. sz. kérdésre. A mesterségesen festett borok a természetes színüektől legegyszerűbben a következő módon különböztethetők meg: A vörös bornál egy csöppet krétára csöppentenek. Ha természetes a színe, a krétán a folt csakhamar elhalványul s csak gyöngye zöldes-violás színt mutat. A festett bornál a folt erősen vörös, barna vagy viola marad sok ideig. A fehér bort összerázzák egy kis üvegben tojásfehérjével, ezután fehér itatóspapírosra átszűrjük. Ha a bor természetes, az átmenő folyadék színtelen lesz, a festett bornál pedig sárgászínű.

Felelet a 35. sz. kérdésre. Hegyközség alatt összefüggő nagyobb szőlőterületek birtokosainak bizonyos közös célok elérésére szolgáló, önkormányzati alapon történő szervezkedését értjük. Hegyközség alakításáról, a szervezkedés módo-

zatairól a kitzendő czélokról és a szükséges összegek kivetéséről és behajtásáról az 1894 : XII. t.-cz. VII. fejezete intézkedik.

Ennek értelmében alakíthatók hegyközségek oly területeken, melyek jelenben is szőlőművelésre szolgálnak, vagy pedig azelőtt szőlők voltak, de jelenleg parlagon hevernek, vagy más művelésre használatnak s ugyiszintén eddig más művelésre használt oly területeken, amelyeken új szőlők létesülnek.

A megalakításhoz szükséges legalább 20 birtokosnak legalább 100 kat. holdat kitevő, egymással összefüggő szőlőterület birtokosainak birtokarány szerinti egyharmadának elhatározása. Ha a 100 kat. hold terület összefüggését egy vagy több helyen oly közbeeső kisebb, az egész terület egyharmad részénél többet ki nem tevő, sem eddig, sem jelenleg szőlőművelésre nem használt birtokrészek szakítják meg, a hegyközség fenti feltételek mellett megalakítható és a közbeeső birtokosok a hegyközségi kötelékbe bevonandók. Száz holdnál kisebb összefüggő terület birtokosai csak az összes tulajdonosok beleegyezésével alakíthatóak külön hegyközséget. Egész különálló kisebb szőlőterületek tulajdonosai egy a határbán feválló hegyközséghez csatlakozhatnak közös elhatározással.

Felelet a 36. sz. kérdésre. Hogy a bor kellő érettséggel bír e, legegyszerűbben úgy állapíthatjuk meg, ha egy üveget nem egészen megtöltve, azt erősen megrázzuk s azonnal eldugaszolva, néhány napig olyan helyen tartjuk, amelynek hőmérséklete mintegy 15 °C körül van. Ha a bor tiszta marad s rajta semmi zavarodás nem látszik, akkor teljesen érett arra, hogy palackra huzhassuk. Hogy ez az időpont különben mikor követ-ezik be a boroknál, arra szabályt mondani nem lehet. Egyiket már a második évben, másikat pedig csak a negyedik-ötödik évben lehet palackkérettnak tekinteni. A könnyű borok rendszeren előbb, a nehéz, testes borok későbbben érnek.

• VEGYES HIREK •

Választmányi ülés. A „Budapesti szállodások, vendéglősök és kocszmárosok ipartársulata” f. évi május hó 27-én tartotta első választmányi ülését a Ferencz József-rakpart 16. sz. alatt levő új helyiségekben *Gundel* János elnökléte alatt, melyen *Mehring*er Rezső pénztáros, *Bittner* Alajos, *Burger* Károly, *Förster* Konrad, *Kriszt* Ferencz, ifj. *Kriszt* Ferencz, *Kommer* Ferencz, *Kramér* Miksa, *Lippert* Lajos, *Müller* Antal, *Nosek* Ignác, *Prindl* Nándor, *Schnell* József, *Stadler* Károly, *Willburger* Károly választmányi tagok, *Poppel* Miklós titkár, *dr. Solti* Ödön jogtanácsos vettek részt. Távollmaradásu-at kimentették: *Glück* Frigyes, *Glück* Erős, *Fürst* Tivadár, *Palkovics* Ede, *Petanovics* József és *Tóth* József. Elnök üdvözölő beszéde és a jegyzőkönyv hitelesítők kijelölése után a választmány hitelesítette az április hó 29-ikén tartott ülésről felvett jegyzőkönyvet és ennek kapcsán — *Lippert* Lajos indítványára — elhatározta, hogy átiratot intéz a szikvizgyárosok ipartársulatahoz aziránt, hogy intézzen tagjaihoz felhívást azon felszólítással, miszerint az Artesia részv.-társasághoz hasonlóan *tiltsák el ügyneikeiket a magánfelek kiszolgálásától*. Elnöknek a szállodai bejelentő-lapok újraszövegezése tárgyában a főkapitánynál járt küldöttség által elért eredményre vonatkozó jelentésének öröndetes tudomásulvétele után a választmány elhatározta, hogy illetékes helyen *óvást emel a „Gellérthegy szálloda” néven ismert alkalmi találkozóhely részére kiadott szállodai iparengedély ellen*, továbbá — *H-rz Ráfél* indítványára — hogy figyelmzetteti az ipartársulat tagjait, hogy *óvakodjanak a szerződötelt tanoncok elszegődötletétől*. Ugyancsak tetszéssel fogadta a választmányi elnök jelentését a *nagyváradi pinczermhely megnyitási ünnepélyéről is*. Végül elhatározta a választmány, hogy a f. évi augusztus hó 17—21. napjain Budapesten tartandó „Nemzetközi tűzvédelmi kongresszus” tagjainak az idegenforgalmi vállalattal már között kedvezményeket biztosítja. Az ülés több segély iránti kérvény és adminisztratív ügyek elintézésével ért véget.

A szegedi borvásár. A „M. Sz. O. E.”-nek igazgatósága a múlt héten küldte szét több ezer szőlőbirtokos címére a „Magyar Vendéglősök Orsz. Szövetsége” ez évi közgyűlésével kapcsolatban rendezendő szegedi borvásárra vonatkozó nyomtatványokat. Az erről szóló részletes szabályzatot lapunk mai számában mi is közzétesszük, illetve ismertetjük. Miután valóságnak, hogy a vásáron való részvétel igen jelentékeny lesz és a rendezés előkészületei csak akkor ejthetők meg, ha már a vásár méreteire nézve a rendezőség némileg tájékoztatva lesz, a M. Sz. O. E. felkérte a szőlőbirtokosokat, hogy bejelentéseiket ne az utolsó perczben, hanem minél előbb tegyék meg, aminek viszont meg lesz az a nagy előnye, hogy vendéglőseink jóval a közgyűlés előtt tájékozva lesznek az eladásra kerülő borok mennyisége, minősége stb. felől.

Magyarok Genfben. A f. évi június hó 14-én és következő napjai Genfben megtartott „Szállodások Nemzetközi Egyesülete” XXXIII. rendes évi közgyűlésére az egyesület magyarországi tagjai és a budapesti szállodások, vendéglősök és kocszmárosok ipartársulata tagjai közül *Gundel* János ipartársulati elnök neje és leánya, *Burger* Károly a Hungária szálloda igazgatója és neje, *Ehm* János, *Förster* Konrad, *Francois* Lajos pezsgőgyáros és neje, *Hack* István, *Maloschik* Antal és neje, *id. Kriszt* Ferenc,

Müller Antal neje és leánya, *Petanovics* József és neje, *Stadler* Károly vesznek részt. A közgyűlésről lapunk legközelebbi számában hozunk részletes tudósítást.

A derék szegediek. Általános, mondhatni országos érdeklődés kísérte a május 31-iki szegedi országgyűlési képviselőválasztást, melyen a Tiszák városában *Bánffy* báró kelt bírokra a Tisza-párt jelöltjével, *Renay* Jenővel és a függetlenségi párt derék, talentumos jelöltjével, *Becsey* Károlylyal, akit jóformán csak a zászló becsületéért léptettek fel az 1848 tántoríthatatlan hívei. A küzdelem tulajvalvőleg *Bánffy* fényes győzelmét végződött, akit 115 szótöbbséggel választott meg képviselőjének az Alföld tiszpárti metropolisának szinmagyar népe. Bennünket a dolog politikai oldala természetesen nem érdekel, de örömmel és meglelédéssel regisztráljuk, hogy a választások alkalmával az összes tudósítások egybehangzó jelentései szerint a *gazdákon és kisiparosokon kívül főleg a vendéglősök csatlakozása szerezte meg a Bánffy-pártnak a győzelmet* és hogy szegedi derék kartszainak ezzel a tényükkel oly utazásra méltó jelét adták a *politikai érettségnek*, mely ha mindenütt és minden választásnál hasonló módon érvényesülne, biztosítéka lehetne ipari törekvéseink sikerének, panaszaink és sok-sok sérelmünk orvoslásának. A szegedi példa utmutatás arra, hol kell hozzáfognunk erőink érvényesítéséhez, hogy társadalmi és politikai téren is bebizonyítsuk, miszerint iparunk oly tényező, mellyel számolni kell. A Csikós- és a Regdon-koreszmákban talán még most is a *Bánffy*-nótát huzza az Erdélyi Náci meg a *Kukacz* Jani bandája . . .

Személyi hírek. *Sarkadi* Ignác, a budapesti kerületi betegsegélyző pénztár igazgatója a múlt hónapban ünnepelte házasságának huszonötödik évfordulóját. — *Róth* Sándor ungvári kávéháztulajdonos ast.-lousi világlkiállítás megtekintésére Amerikába utazott.

A kávémérők kérelme. A főváros tudvalevőleg legutóbb a kávéházakrócs kávémérőkről is dolgozott ki szabályrendeletet. A szabályzat a kávéróknek csak a kávé, tej és tejneműek árusítását engedi meg. A szabályrendelet küszöbön álló tárgyalása alkalmából a kávémérők ipartársulata arra kérte a tanácsot, vegye be a szabályzatba, hogy a kávémerésben fagyaltot, limonádét, szörpöt, szódavizet és ásványvizet is szabad árusítani.

Hymenhirok. *Harsányi* Adolf, a New-York-kávéház társ-tulajdonosa, Budapesen f. hó 19-én délután 121 órakor a dohány-utcai izr. templomban tartja esküvőjét *Leitersdorfer* Margit kisasszonnyal. — *Schrettnner* Márton a Teréz-körtü Chrobek Vincze, azelőtt *Staudhammer* Ignác-féle vendéglő derék főpinczére Budapesten f. évi június hó 5-ikén tartotta esküvőjét *Hoffmann* Annuska kisasszonnyal, *Bilbovics* Ferencz budapesti vendéglős bájós és szeretetreméltó sógornevél.

Kórházi ápolási díjak. A kereskedelemügyi m. királyi miniszter f. évi április hó 13-án 20146/VII. szám alatt körendöletei intézett valamennyi másodfoku iparhatósághoz, melynek értelmében a betegsegélyző pénztárak a belegevezésükkel a kórházba felvott tag részére kiállított utalványon időbeli kórlátózáskép csak azt juttathatják kifejezésre, hogy a kórházi ápolási költségeket legfeljebb husz hét tartamán át tartoznak fizetni.

Öngyilkos vendéglős. A végzet egy jóra való, főrekvő ember kezébe adta a fegyvert, hogy vele életét kioltsa. A nemrég Sátoraljaújhelyben letelepedett *Kovacsits* Ignác, a „Korona” vendéglő tulajdonosa a napokban lakásán halántékon lőtte magát és nyomban szörnyet halt. Hozzátartozói és a vendéglő személyeize a lövésre lettek figyelmesé és mire szobájába siettek, az öngyilkos vendég ós már utolsó perzeit élte. *Kovacsits* egy levetelt hagyott hátra, melyből arra lehet következtetni, hogy végzetes tételt buskomorságban követte el.

Üzleti hírek. Folyó hó 11-én *Nagy* Lajos, a *Royal*-szálló volt főpinczére Budapesten, IX. Soroksári-utca 15. számú *Jahn* műépítész házában a mai kor összes igényeinek megfelelő kávéházat nyitott. A mintaszertü berendezés az összes szállítók jó izlésére vall, mely párosulva a czélszerüséggel és szolid munkával minden egyes szállítót külön-külön is dicser. A tekeasztalok és azok kellékei *Lefkovits* J. és T.-a gyárosok, a csillárokat a *Zellerin* gyár r.-t. az égőket pedig az *Auer magyar gázizzó-gyár r.-t.* szállította. A székek *Thonet* testvérek czégtől, az üvegberendezések *Wadlsteiner*, a márványasztalok pedig *Vitorisz* czégtől származnak. A konyhaberendezést *Kern* Emi, a papirképitokat a *Frey* czég, az asztalosmunkát s lambrequineket *Maybóm*, míg a jégszekrényeket a *Breitner* czég szállította. — *Kolckerszky* Viktor a városligeti nagy kávéházában külön vendéglőt is nyitott. — *Bájlós* Béla kávéát vette Győrött a győrvyvárosi „Nádor-szálloda” épületében levő „Kossuth-kávéházat. — *Stögerymayer* Antal a szolnoki vármegyei kaszinó volt vendéglőse átvette ugyanott az „Arany kakas” vendéglőt. — *Németh* Alajos vendéglős Győrött megvette a volt *Würzburger*-féle sörödét. — *Nádor* Bernátné Nagyváradon megvette a Kossuth Lajos-utcai volt *Rosinger*-féle vendéglőt. *Mosetig* Józsefné Szilágy-Somlyón Nemzeti szállodáját és kávéházat italmérsi üzlettel bővítette ki. — A gömörmegeyi várgedei fűrdő vendéglőjét *Rosenfeld* Lőr vendéglős bérelte ki — *Szentényi* Árpád vendéglős Brassó legkedveltebb kiránduló helyén, a „Warte“-n modern berendezést új vendéglőt nyitott. — *Kovács* Péter vendéglős Szegeden az

Aradi-utca 4. sz. házban új vendéglőt nyitott. — Homoród-fürdő (Erdély) vendéglőjét *Gáspár* Sándor vendéglős vette bérbe.

Lóvágóhid. A hetek óta aktuális husrágaság újból felszínre vetette a lóvágóhid kérdését. A lóhús-fogyasztásnál nálunk komolyan első ízben 1893-ban foglalkoztak, amidőn *Tormay* ny. államtitkár előterjesztése alapján az orsz. közegészségügyi tanács a lóhús-fogyasztás mellett foglalt állást. 1895-ben Budapest székesfőváros a lóvágóhid czéljaira 50.000 koronát irányzott elő, 1900-ig ez ügyben semmi sem történt. Ekkor *Mowstori* tanár röpiratban szált sikra a lóhús-fogyasztás érdekében, 1902-ben pedig a földmivéltügyi miniszter a kereskedelmi miniszterrel egyetértően a lóhús fogyasztását kifejezetten megengedték. Az osztrák határhoz közel már néhány év óta fogyasztanak lóhúst és a lómészárosok — hatósági felügyelet mellett — saját vágóhidjaikon vágják a fogyasztásra szánt lovakat. A lóhús elég zsírdús, elég izletes és a szarvasmarhahússal egyenlő tápértékű, mellékeze nincs, ha öreg istállószagu. *Baranszky* szerint a 3-12 éves lovak húsja felel meg legjobban a fogyasztás igényeinek, *Pflüger* szerint az öreg lóhús nehezen emészthető, de *Haszterlik* szerint e bajon zsír hozzáadásával segíteni lehet. A székesfőváros törvényhatósági bizottsága a lóvágóhid felállítását f. évi május 18-ikán tartott ülésén határozta el. A közgyűlésen e kérdéssel a legérdekesebben *Gundel* János ipartársulatunk elnöke foglalkozott. Ő tette a legfontosabb nyilatkozatot, melyet a főváros minden bizonynyal meg fog szívelelni. Két körülményre tért ki: az egyik, hogy gondoskodjék a főváros, miszerint a lóhúst más hússal össze ne cserélhessék, a másik, hogy a lóhús fogyasztásra bocsájtásánál a főváros szigorúan járjon el. Szerinte a lóhúst meg lehet különböztetni. Ő maga nem barátja a lóhús-nak, evett már lóhúst, de neki nem izlett. A fiatal ló húsja jó és izletes, de marhahússal még sem lehet összehasonlítani. A vadászati idény alatt a szarvas-hús nagyon olcsó, különösen az elejét nem tudják értékesíteni, még 16—20 fillérért sem veszik kilóját, mert a szegény nép nem szereti. A szegény munkánép nem fogja a lóhúst enni, mert új dolog és unorodik tőle. Öreg, rossz lovakat fognak vágni, ezek húsja nem fog fogyasztóra találni. Nem ellenzi a próbakénti vágatást. De nem szeretné, hogy itt a főváros próbámatyelkét lépjen fel. (Derűtség.) Sem a 100 ezer korona építési költség, sem az évi 1200 korona költségelőirányzat nem elég. Legalább 50 százalékkal többre fog jönni. Miután ugy sem a főváros, hanem vállalkozók fogják elárusítani a lóhúst, adjanak ezeknek vágásra engedélyt. Ha az intézmény beválik, csak azután állítson a főváros lóvágóhidat. Az engedélyt ideiglenesen 3—5 évre adják meg. A fővárosra ez rizikóval nem járna. *Schubert* Sándor, *Földváry* János és dr. *Melly* Béla tanácsos felszólalása után a törvényhatósági bizottság elhatározta, hogy a lóvágóhidat felállíttatja és feliratot intéz a kormányhoz, hogy a lóhúsra ne vessen ki fogyasztási adót.

A pálinkamérések. A székesfőváros tanácsának jogügyi osztálya tudvalevőleg szabályrendeletet dolgozott ki, mely a többi közt megállapítja azt is, hogy unit szabad a pálinkamérésekben a pálinkán kívül árusítani. A tervezettel a közrendészeti bizottság legutóbb tartott ülésén foglalkozott és kimondotta, hogy a pálinkamérő nyers teát is árusíthat. Kimondotta a bizottság, hogy a szabályrendeletben már megállapított utcazákon kívül az Esterházy-utcában, Múzeum-utcában, Rökk Szilárd-utcában, Rákóczi-téren s a József-utczának a Kálvin-tér és József-körút közötti részén sem szabad pálinkaméréseket nyitni.

Nem szabad a munkakönyvben vakarni! A „Budapesti szállodások, vendéglősök és kereszmárosok ipartársulata” legutóbbi választmányi ülésén *Gundel* János elnök mint a pinczerekre nézve tanulságos esetet jelentette be, hogy a brucki cs. kir. járásbírósg több napig tartó fogságba vetett egy magyar pinczért azért, mert az illetőnek a munkakönyvében vakarást vélt látni, s a gyanyu tisztázása végett végzést intézett az ipartársulathoz; mire *Leheli* István vendéglős, kinek a gyanyusított pinczér a kérdéses időben szolgálatban állott, jegyzőkönyvileg kihallgatván, kitünt, hogy a gyanyu alaptalan, miről azután a brucki járásbírósg a jegyzőkönyv beküldése mellett express levélben értesítettet. Ezt az esetet melegen ajánljuk pinczereink figyelmébe azzal, hogy — hasonló kellemetlenségek kikerülése czéljából — munkakönyveiket tartsák tisztán és rendben, mert a tért, piszkos és salátaforma munkakönyv — különösen a külföldön — egyébként sem jó ajánlólevél.

Bérletek és eladások. *Pápán* (Veszprém megye) a Pápa-Ugod néven alapított hitbizományi uradalomhoz tartozó Tirol-szálloda és Csóka-vendéglőfogadó 3, esetleg 6 évre bérbeadandó. Ajánlatok július 1-ig a pápai uradalmi igazgatósághoz adandók be. — *Kisújszálláson* a pályaudvar büfijé 5 évre bérbeadandó. Ajánlatok június 24-ig a MÁV. aradi üzletvezetőséghez adandók be. Bánatpénz 100 kor. — *Bádban* (Trencseny megye) a Piac-téri vendéglő (évi bér 1250, bánatpénz 125 kor.), továbbá a városi koresma (évi bér 880, bánatpénz 88 kor.) 3 évre bérbeadandó. Ajánlatok a község előjáróságához intézendők. — *Pécs*re a Dunagőzhajózási társaság bányaigazgatóságának szabolcsbányatelepei és vasasbányatelepei koresmái, a mézarszékekkel együtt 3 évre bérbeadatnak. Bánatpénz a szabolcsi koresmára 500 korona, a vasasira 250 korona. Ajánlatok július 1-ig a nevezett igazgatóságához Pécsre küldendők. — *Dévdn* a városi

„Fehér kereszt”-szálloda és vendéglő 6 évre bérbeadandó. Kiáltási ár 800 korona, bánatpénz ennek 10 százaléka. Ajánlatok június 27-ig a város tanácsához intézendők.

Meghívó. A „Magyar Országos Pinczeregyesület” II-ik évi rendes közgyűlését folyó évi július hó 5-ik napján, délelőtt 9 órakor Budapesten az új városháza közgyűlési termében (Lipót-utca) tartja meg, melyre az egyesület tagjai az alapszabályok 37. §-ára való hivatkozással tisztelettel meghívotnak. Targysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Igazgatónyok és megbízó levelek átvizsgálása. 3. Igazgatósági jelentés. 4. Számvizsgáló-bizottság jelentése. 5. Zárszámadás. Felmentvény. 6. Alapszabály módosítás. 7. Választások. a) Elnök választás. b) Vendéglői szakosztályu alelnök választás. c) Háznagyválasztás. d) Az igazgatóság kiegészítése. e) Számvizsgáló-bizottság választása. 8. Indítványok. 9. A jövő évi közgyűlés helyének megállapítása. A közgyűlésen szóllási és szavazási joggal csupán azon rendes tag bir, aki tagsági díjjal négy hónapot meghaladó időből hátralékban nincs. Az igazgatóság.

Halálozások. *Tövinguist* János malmói, svédországi szállodás, a „Hotel Stadt Hamburg” tulajdonosa f. évi május hó 18-ikán 59 éves korában elhunyt. A messze idegenből hoztak eljutott gyászshír őszinte részvételt keltett nálunk is, mert a megboldogult egyike volt azoknak a derék külföldi szállodásoknak, kik — 1902-ben a szállodások nemzetközi kongresszusán Budapesten járván — meleg szeretettel és őszinte lelkesedéssel szolgálták a magyarság érdekeit. A svédok pajzsán ott az ő kezeirása is, emlékéit pedig hálással őrizzük szívünkben. Béke lebegjen áldott porai felett!

Első Leánykihazaitási Egylet m. sz. Gyermekek-és életbiztosító intézet Budapesten, VI., Teréz-körút 41-42. szám. Alapított 1863. évben. Folyó év május havában 1.853.800 K. értékű biztosítási ajánlat nyújtott be és 1.539.200 K. értékű új biztosítási kötvény állított ki. Biztosított összegek fejében 66.684 K. 47 fill. fizettetett ki. 1904. január 1-től 1904. május 31-ig 8.841.200 K. értékű biztosítási ajánlat nyújtott be és 7.548.800 K. értékű új biztosítási kötvény állított ki. Biztosított összegek fejében 331.068 K. 07 fill. fizettetett ki. Ezen intézet a gyermek-és életbiztosítás minden nemével foglalkozik a legolcsóbb díjtételek és legelőnyösebb feltételek mellett.

Helyeigazítás. A hymeniherek rózsás rovatában lapunk legutóbbi számában az egyik bájos menyasszonyt tévedésből tettük meg egy nem létező *Fischer* halászmester sógornőjének, mert e rokonsággal valójában csak *Zimmer* Péter szállodás és vendéglős-körökben előnyösen ismert halászmesterint dícselkedhetünk, aki igaz ugyan, hogy „halász”, de nem Fischer A foglalkozás került a családnév helyére, ez is németül. A kis hibát készséggel rektifikáljuk.

Valódi amerikai jégvermek, hűtőtelepek és szekrények készítésével *Löw* Lénac czég foglalkozik, Budapest Ot-utca 47. sz. alatt és ez uton is felhívja az érdeklődők figyelmét arra a körülményre, hogy költségvetéssel bármikor díjtalanul szolgál a n. é. szállodás, vendéglős, koresmáros és kávéos uraknak.

Osztályorsjegyek vásárlásánál, valamint egyéb bank-ügyletek lebonyolítására a Magyar értékpapírbankot (Budapest, V., Bálvány-utca 10.) legmelegebben ajánljuk, mely bank feltélen megbízhatóságánál és szolid ügyvezetésénél fogva a legmesszebbmenő előnyöket biztosítja felénk.

Nagy borhamisítás Fiumében. Fiumében egy ottani borkereskedőczég ellen a pénzügyigazgatóság szigorú vizsgálatot indított. A czég ellen az a vád, hogy nagymennyiségű édes borokat és görög borokat „tokaji bor” elnevezés alatt exportált, amivel külföldön a magyar bor jóhírnevét igyekezett megromtani. A vámbatóság intézkedett, hogy jövőben az ilyenféle visszaélések elő ne fordulhassanak.

• NYILTTÉR. *) •

Aneisz Hermann!

(Zsadányi Gyula)

Apósod, anyósod e télen elhalálozván, lehetségessé vált visszatérésed. Őcséd esdve kér, hogy térd magadba, légy tekintettel áldott lelkü nőd szerencsétlen helyzetére, betegeskedő agg édes anyádra, ki nem szünik meg siratni férjét, illetőleg fiát — s adj életjelt magadról e lap szerkesztőségéhez. Minden ügyed rendeztetni fog, a multa fátyolt boritunk.

*) E rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Állandó borvásár Budapesten.

Elfogad értékesítésre bármely fajú magyar borokat; felvilágosítást nyújt vevőknek és bortermelőknél.

A MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ SZÖVETKEZETE
állandó borvására a Leszámitolóbank közrak-
 tárainak I. számú raktárában **megnyílt.**

A Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete igazgatósága.
Budapest, IX. ker., Csarnok-tér 5. szám.

A borvásáron **kitűnő, fajtiszta fehér s vörös asztali és peccenye-borok** kerülnek eladásra hordókban valamint a m. kir. pinczemeszteri tanfolyam pinczéiben kezelt elismert jó minőségű palackborok előnyös árban.

Meckl Frigyes kádármester

BUDAFOK, Kossuth Lajos-utca (saját ház)

Javítások elfogadtatnak.

Hirdetések felvétetnek
 a kiadóhivatalban
Budapest, VIII., Bérkocsis-utca 18.

Pinczegazdászati cikkek.

Szőlőgazdasági kellékek.

A bor és sör kiméréséhez és palackozásához való összes szükségleti cikkek szaküzlete.

Permetezők, borsajtók, borszivattyúk, gummitömlők, tölcsek, ürmértékek, bor- és sörcsapok, sörkimérő-készülékek, ónkupakok, palackzsejmikék. Vízahólyag, gelatine, kénlapok.

Parafadugók közvetlen behozatala.

Palackok nagyraktára.

CÍFKA JÓZSEF,

BUDAPEST,

VI, Váci-körút 31. sz. (Desseffy-utca sarkán.)

DUGÓKAT

szállít minden minőségben, legolcsóbb árakban

Kaszirer Emil

hazai parafadugasgyár

Budapest, VII., Rottenbiller-utca 5a.

Árjegyzék és minták bérmentve. ☎ Telefon 56-16.

Pollák Alfréd

cs. és kir. udvari ezüstgyáros

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 10. Félemelet

Nagy választék valódi ezüst árakban.

Reichl Károly

mészáros-üzlete

Budapest, IV., Váci-u. 54.

Alapított 1806.

Asbestpadlót készítő vállalat
KRUMHOLZ A.

BUDAPEST,

VII., Hungária-körút 157., Csömöri-ut mellett.

☎ Telefon 58-54. ☎

ASBEST-PADLÓ

Prospektusokkal, mintákkal, készített munkák jegyzékével és árjegyzékkel kívánatra szolgálók.

A jelenkor legmodernebb és legjobb padlója!

Elegáns, teljesen hőzágmentes, melegtartó, tűz és víz behatása ellen érzéketlen, gombamentes, rendkívül tartós, könnyen tisztítható, fényszerűsítő és beereszthető mint a tölgyfapadló. — Vendéglők, kávéházak és nagy forgalmú üzletekben nélkülözhetetlen.

— Hőzágmentessége folytán teljesen bakteriummentes. —

Szén és Coks bel- és külföldi legkitűnőbb minőségek raktára

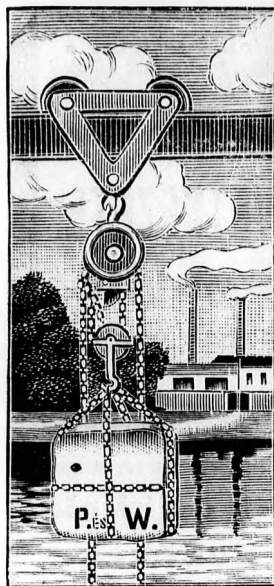

RADNAY KÁROLY

szén- és coks-nagykereskedés

Budapest, Váci-körút 80.

☎ Telefon 26-27.

**PICK és
WINTERSTEIN**
- FIUME -
BUDAPEST

KÜLÖNLEGES
ÁRJEGYZÉKE
PINCEGAZDASÁGI
CIKKEKRŐL
• DISZKIADÁSBAN •
MEGJELENT!!

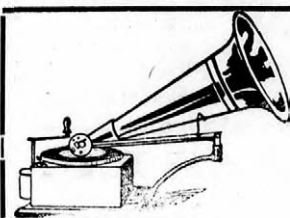
Alapított: 1890.

HAUER REZSŐ
BUDAPEST

villanyüzemre berendezett cukrászda

Főüzlet: Fióküzlet:
Kerepesi-ut 49. sz. Üllői-ut 34. szám.
Telefon 58—59. Telefon 62—27.

Ajánlja: Vendéglősök, kávések és szállodák részére dessert süteményeit, tortákat, fagyfaltait. Pezsgő fagyaltot. ۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰

Vendéglősök és kávések fizeték emelkedését és jó jövődelmi forrást nyerhetnek —
Automata (pénzbedobó) gramophon

által, a világ legelső gyártmányait ajánlja esetleg részletfizetésre
Révész Gyula és Társa cég hangszerosztálya, Budapest, IV. ker., Múzeum-körút 19/K.
UJ! „Odeon“-lemezek. UJ!
Mindkét oldalon felvéve

Mészárosstermékek feldolgozására
alakult részv. - társ. Budapest.

Ajánlja gyártmányait 5 kilós faedényekben próbául:

Múmarhazsirt prima minőségben ... 6.20 kor.
„ superior „ ... 8.40 „

szintugy **margarin**aját minőség szerinti árakban.
Rendelések Budapest, V., Mérleg-ut-za 6. szám alá
czimzendők. — Gyártelep: IX., Gubacsi-ut 13.

Goldmann
József

tejnagykereskedő
és müjéggyáros

Budapest, VII.,
István-ut 23—25.

Alapított 1839.

Pesti Hengermalom-Társaság

BUDAPESTEN, V., Klotild-utca 6.

Magyarország legelső és legnagyobb hengermalma.

Kitünő berendezése és az örölt buza kitünő minősége folytán a Pesti hengermalom darája és lisztje a legszebb színű, legjobb ízű, lesgaporább, legmegbízhatóbban mindig egyforma minőségű, legkitünőbb magyar liszt és dara. — Aki oly helyen lakik, ahol a Pesti hengermalom gyártmányai lisztelárusítóknál egyáltalában nem, vagy megbízhatóan nem kaphatók, dara, liszt és korpának házi szükségletre szolgáló beszerzése végett is, a Pesti Hengermalom lisztelárusítása kicsinyben Budapest, V., Klotild-utca 6. szám czimére intézze a rendeléseket, melyek egyenesen a malomból, akár helyben, akár vidékre, mindig előnyös árakon, a legmegbízhatóbban azonnal fogantatosítanak. A vidékre megrendelt örlemények naponként bármely budapesti hajó- vagy vasútállomásra ingyenesen szállíttatnak.

ALAPITVA 1868-ban.

LAPPERT ANTAL

hirlapkövetítő irodája

BUDAPEST, VI., Váci-körút 29.

Elfogad előfizetéseket a világ összes lapjaira a lap fején látható eredeti árak mellett.

SIMON IMRE

mészárosmester

IV., Zöldfa-utca 9. és Központi vásár-csarnok.

Elsőrendű nős

előkelő vendéglők és szállodák részére.

A friss gyümölcs teljes zamatját magában foglaló saját készítményű természetes **málna és egyéb gyümölcs-szörpjait** ajánlja

„SANITAS“

fagyalt- és konzervgyár
BUDAPEST,
VII. ker., Gizella-út 53. sz.
Telefon 62-10. sz.

HOCHMANN LAJOS HAZAI ELSŐ SZABADALM. BUDAPEST FÉM- ÉS VASBUTOR-GYÁR

Vasbutor-gyár és iroda: VII., Rottenbiller-u. 9. Üzlethelyiség: VII., Erzsébet-körút 4. szám.
Telefon: 56-41. Telefon: 12-22.

Fém-butor-gyár: VII. kerület, Gizella-ut 26. szám.

Szállit: **Szállodai teljes berendezéseket, kávéházi és vendéglői kerti butorokat.** **KÜLÖNLEGESSÉG: Angol sárgaréz-butor.**

Árjegyzékek kívánatra bérmentesen.

Ezennel bátorkodom a tisztelt vendéglősök mézárások és hentesek emlékébe hozni, hogy én az Amerikában szerzett gyakorlatom révén az elismert legjobb

amerikai jégpinczéket, jégvermeket és hűsítő-házakat

épittem és Magyarországon is évek óta a bizalmat kiérdemeltem.

Lőw Ignác,

Budapest, VI., Ó-utca 41., ajtó 7. sz.

Likőr-készítés.

Kittinő **likőrök** és **rum** készíthető házilag a Réthy-féle **likőr-kivonatokkal.** Egy adag 1 literhez 60 fillér. 10 adag bérmentve 6 korona Használati utasítás minden üvegséhez mellékelve.

RÉTHY BÉLA gyógyszerész, Békéscsabán.

Bérbeadandó

V. ker., Pozsonyi-ut 13. számú házban: **Nagy régi koresma-helyiség,** boltok, ühely, telek, istálló.
IX. ker., Mester-utca 13. számú házban: **Új koresma-helyiségek nagy udvarral.**

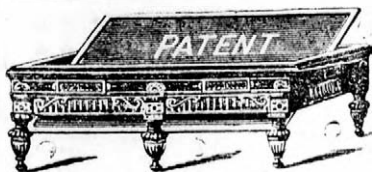
Bővebb felvilágosítás nyerhető:

Dr. WAGNER VI., Nagy-János-u. 27. sz.

Nyiregyházán,

a város belterületén egy korlátlan jogu koresma és vendéglő bérbeadó, mely áll egy utczai helyiségből, mely pálinkamérésre alkalmas, 2 nagyterem vendéglőnek, egy oldalszoba, konyha jó vízzel, három pincze. A helyiségek most nyíltak meg. Bérlete 2200 kor. A berendezés átvehető 400 korona évi bérlettel. Többi biztosíték 1200 korona, bármilyen alakban. Az üzlet csakis magyar embernek kiadó s esetleg azonnal át is vehető. — Értekezhetni:

ifj. Balczár Lajos (hentes és virstilis) tulajdonosnál.

HORVÁTH és CSILLAG BUDAPEST, VI., Király-utca 19. sz.

Mű-tekeasztal és dáko ipartelep.

M. kir. törv. bejegyzett cég.

Kávéházi berendezések s egyéb díszmű-asztalos munkák vállalata. Nagy választéku raktár tekeasztalokban. Minden eddiginél olcsóbb árak, a legpontosabb kiszolgálás és jótállás.

Árjegyzék és bővebb értesítések bérmentesen.

FŐHERCZEGI VIRÁGCSARNOK

BUDAPEST, IV., Eskü-ut 5. sz., Clotild-palota.

Elvállal mindennemű és kivitelei virágköszöti munkát, a legnagyobb kívánalmaknak megfelelően, u. m.: **csokrok, koszorúk, asztaldíszítések** stb. minden alkalomra, valamint elvállal növény-csisztéseket, virágasztalok berendezését és azok gondozását. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek, a gondos csomagolásért teljes felelősséget vállalnak.

Uradalmi tejgazdaságokból szállított teljes

hamisítatlan TEJET

ajánl: elsőrendű kávéházak és szállodák részére.

Brückler Zsigmond

iroda VII., Abonyi-utca 17. szám.

Alapított 1876. év. Telefon 58—37.

Alapított 1834-ben.

Andrényi Kálmán utódai Aradon

ajánlják nagyobb részt saját termései, nagy gonddal ápolat boraikat.

A vámospércsi, vadkerti és gyoroki családi törzsszőlők össztermése évente 4200—5000 hektolitert tesz ki, melynek tekintélyes része nagyban mint szőlő, avagy must és mint ujbór a termelés helyén napi árban értékesítetik.

Aradi pinczék bőségesen el van látva a legolósóbb boroktól kezdve a legritkább, legnemesebb borfajokkal is.

Borminták, árjegyzék szerint.

Előnyarájlatok postafordultával küldetnek.

Budapesti központi tejszarnok szövetkezet

Budapest, VII., Rottenbiller-u. 31.

== Szállít: ==

tejet, tejszint, vaját, pasteurizált

tejet, dr. Székely-féle gyermek-

tejet, doboztejet, doboztejszint.

Francia mustár főlerakata

Hirsch és Perl

cégnél

**BUDAPEST,
V., Szabadság-tér 5.**

Telefon: 36—60.

Minden mennyiségben díjtalanul házhoz szállítva.

Javított szerkezetű, kitüntetett hűtő és konzerváló készülékeket ajánl elismerten legjobb és legszilidabb szerkezettel, háztartások, vendéglők, serfőzdék, kávéházak, korcsmák, hentesek, mészárosok, czukrászok részére, nemkülönbönben *fagyalt-gépeket*, *reservoirokat* ajánl

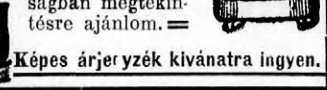
Breitner Bernát

hordozható jégpinczék gyára

Főraktár: Budapest, VI., Király-utca 44.

Gyár: Vasváry Pál-utca 8.

Feltűnést keltő újdonság! Jég- és időmegtakarít! Kir. szabadalmazott szétrakható amerikai jégcsék-rényecimet (jégházak bádoggal) bármely nagyságban megtekintésre ajánlom.

Képes árjeryék kívánatra ingyen.

Figyeljünk

HAZAI IPAR

„VÉDJEGY.”

Piatnik Nándor és fiai a budapesti első magyar kártyagyár gyártmányainak valóságára.

Óvakodjunk a rossz utánzásoktól.

▼ Első magyar játék-kártya-gyár ▼

Piatnik Nándor és fiai
BUDAPEST, VII., Rottenbiller-u. 17.

HAZAI IPAR

„VÉDJEGY.”

Mindennemű ozélokra szolgáló

jégszekrényeket,
sör- és borkimérő-készülékeket
pinczevezetékekkel vagy a nélkül

hűtőtelepeket és jéggyártó berendezéseket
(szénsavrendszerrel, melynél az üzemeltetés elenyészőleg csekély, ha a hajtóerő már megvan) szállítanak:

Dr. Wágner és Társai

egyesült gyárak, mint betéti társaság.

BUDAPEST, IX. ker., Tinódy-utca 3/a. sz.

BÉCS, XVIII., Schoppenhauerstrasse 45.

Staniolkupak-gyár. Szikviz-gyár berendezések.

Prospektus ingyen és bérmentve.

Eladó vendéglő!!

Bács-Topolyán (a vasut mentén) a Fő-utca sarokházat képező, csinosan berendezett, vendéglői és kávéházi engedéllyel bíró vendéglő, melynek több hálószobája, nagy terme és nyári helyisége van, ital fogyasztás nagy, konyhája jó hírnévnek örvend és igen forgalmas, **halálest miatt szabaddékből eladó.**

Berendezés megvétele esetén, haszonbérbe is kiadó.

Bővebb felvilágosítást nyújt:

VÖRÖS ARANKA urnó
BÁCS-TOPOLYÁN.

AUGUSZT E. cukrászata

Alapítási év 1870. BUDAPEST, I., Attila-körút 10. Alapítási év 1870.

Ajánlja a t. vendéglős és szállodás urak részére általánosan elismert készítményeit és pedig: **Auguszt-szelet, Datolya-szelet, Gyümölcs-bombák, Pozsonyi diós és mákos patkók, Torták, Borpiskóták, Kis dessert sütemények, mindenféle fagyaltok és parfait-ek és mint különlegesség a**

hires párisi tortát.

Vidéki megrendelések postafordultával naponta utánvéttel és pontosan eszközöltetnek.

Kisérelje meg egy próbarendeléssel.

SZÉPSÉGÁPOLÁS

Szeplős arczu, májfoltos hölgyek hőfehér arczbőrre tesznek szert.
 Pattanásos atkás (mitesszeres) arcz bársonysima lesz. (tűzfolt) szép fe-
 Vörös orr, vörös kéz, vörös foltok hőre gyógyulnak. (tűzfolt) szép fe-
 Szemölcs, lencse, anyajegy nyomatlanul, fájdalom és vérzés nélkül távolíttatnak el.
 Szőrös arczu nők örökre megszabadulnak bajuktól.
 Kopaszodó urak gyors segítséget találnak.
 Fonnyadt, ránczos, hervadó arczok üde-ségük, szépségüket visszanyerik.
 Csunya, makaes bőrbetegségek (pl. bőrvizketés, lupus, ekzema, psoriasis stb.) Röntgen-fénnyel gyógyíttatnak. Gondos, óvatos kezelés.
 Helytelen arczápolás vagy rosszul választott szépítőszerek által elrontott és elhanyagolt arczok helyrehoztnak.
 Arczpárolás, arczfürdő, arczmasszázs a legjobb konzerváló szere az arcz szépségének.
 Hajfestés ártalmatlan (légnemű) szerekkel.
 Intelligens nők a szépségápolásból (arcz-, kéz-, haj-ápolás) oktatást és bizonyítványt nyerhetnek.

Orvosi Kozmetikai Intézet

Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 4/v. 1. em.

a hol hozzáértő szakorvos modern tudományos alapon kezeli az arcz, kéz és haj szépséghibáit. D. e. 9-12; d. u. 2-5.

Levelekre válasz.

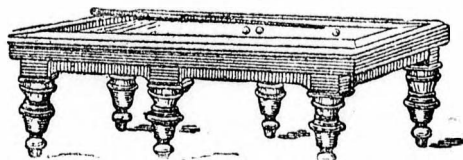
„Szépséghibák s azok gyógyítása“ című tájékoztató füzet postán zárt borítékban 50 fill. bélyegért.

BORIZEK ISTVÁN

billiárd-behuzó

Budapest, VII., Dob-utca 97. sz.

Raktáron tartok legfinomabb minőségű bel- és külföldi billiárd-posztókat, valamint valódi francia bőröket és kék olasz krétákat. Billiárd-behuzások jutányos árak mellett vidéken is eszközöltetnek.

A kalap-király

2, 4, 5 koronás különlegességekben **elismert** speciálista
Kossuth Lajos-u. végén. Eskü-ut, Klodild-palota.

Csukás József bortermelő
 Budapest, IX., Imre-utca 1.

200 hektoliter fehér hegyi-bort megvételre ajánl.

Szíves megkereséseket fenti címhez kérek.

KRISTÁLY

Természetes hydrocarbonátos **ásványvízforrás**, mely szénsavval telítetik. Az emésztést elősegíti, pompás **asztali ital**. Vidékre és külföldre **fuvardíjmentes** szállítás. — Kérjen árjegyzést a Szent Lukács-fürdő Kut-vállalatától, Budán.

Hirmann Ferencz

érczárugyára

**Budapest, VII.,
Csányi-utca 9.**

Gyárt

sörkimérő készülékeket

légnomással és szabad. léghűtővel. Elvállal régi készülékek átalakítását. — Nagy választék **bor- és sörcsapokban**, valamint mindennemű szivattyukban.

Kérje ingyen és bérmentve!

legújabb, 1903. évi körülből **3000 díszes ábrát** tartalmazó árjegyzéket **KELETI J.** orvos-sebész mű- és kőszeg-gyárostól Budapest IV. Koronaherceg-u. 17.

Tartalmazza az összes újdonságokat, melyek a betegápolás és betegkényelemhez szükségesek, minden eszközt rendszeresen a megfelelő betegségekhez osztályozva, u. m.: cs. és kir. szabad. legújabb rendszerű **sérvkötők, testgyógyászati gépek, (műfüzők, járó- és támgépek), művégtagok (műkezdek és műlábak) gyermektágyasok és csecsemők részére teljes betegfelszerelések, tejsterilizálók stb.**

Továbbá: **Hygienikus gummláruk** minden célra, valódi angol és **solingeni acéláruk** különböző célokra **borotváló eszközök** stb. stb

DREHER ANTAL-féle legfinomabb

PALACZKSÖRÖK

kaphatók:

RIPPER Egyesült budapesti ser-
kiviteli társulatánál

BUDAPEST, IX., Erkel-utca 17. ♥ Telefon: 56—75.

~ **A RIPPER cég alapítási éve 1872.** ~

Kávébehozatal.

Kávébizomány.

Benkő A.

Budapest,

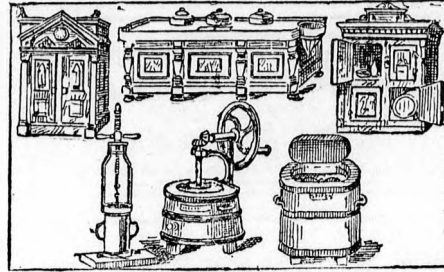
Szabadraktár: Trieszt.

VI., Kemnitzer-utca 21.

Telephon: 80—30.

Jutalomdíjazott a SACHS ÁRMIN UTÓDA-féle

(Czégtulajdonos: SACHS SÁNDOR)

első magyar csász. és királyi szabadalmazott

hordozható
jégsekrengyár

BUDAPEST.

Gyár és
főraktár-helyiség:

**VIII. ker.,
Bezerédi-utca 3
19. szám.**

Kitüntetve a nagy ml-
leniumi éremmel.

Ajánlja újonnan szerkesztett **jégkészítőket** a sör, bor, tej, víz, bus, étel stb. behűtésére, valamint **tartályait fagyalt számára s gépeit** annak előállítására, minden nagyságban és alakban, nemkülönben szabadalmazott legújabb és leggyakorlatibb **fémhűző (s ünhűző csapjait és hordóknakát)**, szelentyűk sörhöz, melyek folyton a legnagyobb választékban raktáron tartanak, a legolcsóbb árak mellett.

➡ Árjegyzékek és ábrák ingyen megküldetnek. ➡

Gessler Siegfried

cs. és kir. udvari szállító líkőrgyára

➤➤➤➤➤ **Jägerndorf.** <<<<<<<

Budapesti vezérképviselő: **Mosch Béla.**

Telephon-szám: 15—22.

SEIFERT HENRIK ÉS FIAI

CS. ÉS KIR. UDY. TEKEASZTALGYÁR

CS. ÉS KIR. SZABADALM. JÉGSZEKRÉNYGYÁR

BUDAPEST, VII., DOB-UTCZA 90. SZ.

➤ **ÁRJEGYZÉKEK VIDÉKRE INGYEN ÉS BÉRMENTVE.** <

Pinczegazdászati cikkek legolcsóbb bevásárlási forrása és legnagyobb raktára

WATTERICH A. cégnél

Budapest, Dohány-utca 5. szám.

A bor és sör kiméréséhez és palackozásához szükséges összes cikkek **szaküzlete.**

Borsajtók, borszivattyúk, borszűrő készülékek, bor- és sör palackok, bor- és sörcsapok, dugaszológépek, sörkimérő készülékek továbbá az összes borbetegségek ellen szükséges szerek,

Watterich-féle szab. sörkimérő készülék darabja 30 korona.

Nagy raktár különféle fém- és rézesapokban,
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

FOGPISZKÁLÓ- ÉS GYUFA-

czikkeket minden minőségben, mint leg-
első forrás legutányosabban szállit: <

LÁNG M. A. és Társa

BUDAPEST, IV., Sarkantus-utca 8. szám.

Nagybani szállítás kereskedőknek. <<<<<<<
➤➤➤ !!! Postacsomag szétküldés is!!!

Erzsébet gőzmalom társaság

Budapest, V., Kárpát-utca.

Ausztria-Magyarországban a legnagyobb malomvállalat.

Napi őrlekpesség: buza és rozs 4900 métermázsza.

**A t. c. szálloda, vendéglő és kávéház-
tulajdonos urak figyelmébe!**

Kapható:

GANZ és TÁRSA

vasöntő- és gépgyár részvény-társaságnál
és a városi irodájában:

Budapest, IV. Ferenciek-tere 2.

valamint minden nevesebb vízvezeték-berendezőnél.

Árak:

I. számú szűrő 20 korona, tartalékrész 1 korona 50 fillér.
II. számú szűrő 30 korona, tartalékrész 3 korona.

☛ Kimerítő prospektus rendelkezésre áll. ☛

Borszivattyukat, rögtön lejáró fedéllel, elsőrendű kaucsuk-tömlőket, pasteurizáló- és különféle szűrőgépeket, dugaszoló- és palackkupakoló-gépeket, továbbá a legkülönfélébb színezett palackkupakokat, parafadugaszokat, boros és söröspalackokat, hordó-dugaszokat, facsapokat, folyadékmérőket alpacca és zománcozott minőségben stb. a pinczefelszereléshez szükséges cikkekkel ajánl:

NAGY IGNÁCZ

pinczefelszerelési cikkek üzlete

Budapest, VII., Károly-körút 9. szám.

Saját palackkupak-gyár

NAGY és WATZKE

PINGGAU.

Árlap kívánatra bérmentve.

Marhazsir

zamatos ízű, szagtalan, olcsóbb és kiadóbb minden egyéb zsirnál, nem avasodik, 5 kilogrammos minta-küldemény bérmentve.

☛ 6.20. ☛

Sonnenschein E.

margaringyár, Erzsébetfalva.

IRODA:

Budapest, Soroksári-ut 34. sz.

☛ TELEFON 61-22. ☛

**A
Budapesti Légszeszgyárak
= felszerelési irodái =**

**IV., Aranykéz-utcza 6., és
VII., Erzsébet-körút 19. sz.**

állandóan raktáron tartanak minden-nemű légszesz-, és villamvilágításhoz szolgáló, legszebb kivitelű csillárokat és kandallókat, legújabb szerkezetű légszesz-tűzhelyeket és légszesz-fürdőkályhákat-, légszeszfűző-, sütő- és vasaló-készülékeket valamint ipari célokra szolgáló forrasztó-készülékeket, Bunsen-féle lángzókat stb. Légszesz-berendezések a legmérsékeltőbb árak mellett eszközöltetnek.

Legfinomabb

**Sajt
Vaj
Turó
Csemesesajt
Szalámi
Conservék
Likőrök
Rum és tea**

Szardiniák és szardellák

Legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrása:

KIRSCH JÁNOS sajt-, vaj- és szalámi
nagykereskedésében
BUDAPEST, Király-utcza 53. szám.

Arjegyék kívánatra ingyen és bérmentve.

Précs Jenő

fagyaltgyára

Budapest, VII., Szövetség-utcza 27. szám.

Telefon 59-04.

Alapítva 1892.

Ajánl a t. kávé urak részére: elismert elsőrendű fagyaltot és parfait. Telefon útján tett rendelések azonnal nyernek elintézését.

ZONGORÁK ÉS PIANINÓK

a világ első gyáraiból, valamint a párisi világkiállításon kiüntetett **saját készítmények**, közöttük jó karban levő átjászottak is, ez időben legszolidabban vásárolhatók és bérelhetők

KERESZTÉLY

hírneves zongoratermében,

Budapest, Váci-körút 21. sz. (Iparudvar).

Iparsó

fagyalt, jegeskávé, hidegkészítmények előállításánál a jég sózására, valamint hűtőkészülékekhez. Minden felvilágosítást és értesítést szóbeli vagy írásbeli kérezősködéssel díjmentesen nyújt

A Magyar Királyi Sójövedék Vezérügynöksége
BUDAPEST, V., Váci-körút 32. sz.

Egy kis szálloda

november 1-ére a Kerepesi-út mellett, hosszabb időre bérbeadó.
Schvarcz és Társa Budapest, Fürdő-u. 4.

Vendéglő-bérbeadás.

Nagyvárad legforgalmasabb helyén Bémer-téren, az ujonnan épült »Pannonia« szállodában étterem, téli kert és sörház kiadó.

Értekezhetni

ifj. Guttmann József
építésznel, Nagyvárad.

Pályázati hirdetmény.

A Budapesti áru- és értéktőzsde az V. ker., Szabadság-téren épülő új palotájában lévő **kávéházhelyiségeknek** 1905. évi augusztus hó 1-től bérbe való kiadására nyilvános pályázatot hirdet.

Építető kiköti, hogy a kávéház elsőrendű kávéház jellegével birjon. — Építető részéről a helyiségek a következő felszerelést nyerik.

Falak, mennyezetek simán vakolatnak és festetnek; a villanyos világításhoz szóló vezetékek a falakban helyeztetnek el, a padozat amerikai parketburkolást nyer, az egyes helyiségekbe vízvezeték van bevezetve, a helyiségek központi fűtést nyernek, gázvezeték nincs az épületben, a villamos áramot azonban a tőzsde a megfelelő árért fogja a bérlők rendelkezésére bocsájtani.

A kávéház az épület déli homlokzatának földszintjét foglalja el. Hossza a Szabadság-térre 22 m., három nyílással, a Széchenyi-utca meghosszabbítására 47.5 m., hat nyílással. A kávéház helyiség alapterülete 1117.7 m², magassága 5.05 m. Eme főhelyiségen kívül következő mellék helyiségek tartoznak hozzá: kávékonyha, service, úri toillettek, női toillettek, pinczérfülke, pinczébe lejáró lépcsők és pinczehelyiségek igényelt nagyságban.

Ajánlattevők ajánlatában meg kell jelölni azokat az igényeket, miket a helyiségek kiállítása és felszerelése tekintetében támaszt, meg kell jelölni, hogy ezekből mit eszközöl saját költségére és mit óhajtana a tőzsde költségére eszközölni, hány éves szerződést kíván kötni, melyek azok a biztosítékok, miket szerződési kötelezettsége pontos betartására nyújtani képes. A tőzsdetanács határozottan kiköti, hogy a kávéháznak ugynevezett »éjjeli kávéház« jellegűnek nem szabad lenni. A kávéház előtti járdák elfoglalása ellen kifogás nincs, de ennek engedélyezéseért a tőzsdetanács semmi felelősséget nem vállal, ez a hatósággal intézendő el közvetlenül és az e czímen kivetett díjakat bérlő közvetlenül tartozik fizetni. A helyiség összes vízvezetékei egy a kávéház helyiségeiben elhelyezett vízórára lesznek kapcsolva, a vízdíjat bérlő közvetlenül tartozik fizetni.

Ajánlattevő tartozik ajánlata beadása előtt a fölajánlott egy évi bérösszeg egy negyed részét a budapesti giro- és pénztárgylet r.-t.-nál (Dorottya-utca 6.) a tőzsde részére készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban bánatpénzzel letenni és a letéti nyugtát az ajánlathoz csatolni.

Akinek ajánlata elfogadtatik, tartozik a szerződés megkötése előtt a bánatpénzt a tőzsdetanács által meghatározandó összegre kiegészíteni, mely egész összeg, mint óvadék a tőzsdetanácsnál a szerződés megszűntéig letétben marad.

Az összes ajánlatok zárt borítékban a Budapesti áru- és értéktőzsde központi építő irodájához **f. é. július hó 30. napjának déli 12 órájáig** adandók be. Utólag érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek. A tőzsdetanács fentartja magának az összes ajánlatok közt való szabad választás jogát, esetleg az új pályázat kiírását, vagy ha neki teljesen megfelelő ajánlat be nem érkezett, a helyiségeknek szabad kézből való kiadását. Az összes tervek a Budapesti áru- és értéktőzsde központi építő irodájában (Mária Valéria-u. 12. II. e.) láthatók. Fölvilágosításokkal Ullmann Gyula építész, a Budapesti áru- és értéktőzsde tanácsosa (Bálvány-utca 22.) bármikor szívesen szolgál.

Budapest, 1904. június hó 1-én.

A Budapesti áru- és értéktőzsde tanácsa.